

Perspectiefnota 2025

1. Voorwoord

De Perspectiefnota 2025 is de eerste stap in het begrotingsproces. Deze stap wordt gevolgd door het opstellen van de Programmabegroting 2026-2029. Deze Perspectiefnota wordt behandeld in de gemeenteraad van 3 juli 2025. De Programmabegroting wordt op 6 november 2025 behandeld.

Naast de vooruitblik op het meerjarenperspectief 2026-2029, stellen we in deze Perspectiefnota een bijstelling voor over het lopende jaar 2025, door middel van een begrotingswijziging. Input voor deze begrotingswijziging komt uit de Programmarapportage van mei en uit de actualisatie van de onderwerpen in deze Perspectiefnota. Tot slot is de meicirculaire van het Rijk integraal verwerkt in deze nota.

Onzekerheid gemeentefonds, opschuivend ravijn.

Er is nog steeds sprake van een aanzienlijke onzekerheid. Hoewel de negatieve gevolgen van het 'ravijnjaar 2026' zijn verzacht met het uitbrengen van de Voorjaarsnota van het Rijk, worden gemeenten vanaf 2028 structureel nog altijd stevig gekort in de algemene uitkering.

De VNG spreekt van tussenresultaat waarover we voorzichtig optimistisch kunnen zijn. Een betekenisvolle stap, maar we zijn er nog niet. De Voorjaarsnota biedt een fundament voor vervolggesprekken om de komende jaren te blijven werken aan het verdere herstel van de balans tussen taken en middelen. De VNG spreekt de verwachting uit dat we er rekening mee moeten houden dat de komende jaren binnen de financiële kaders niet alles mogelijk is. Dat vraagt om een scherpe prioritering van colleges en raden.

Wijchen koersvast

Ondanks de onzekerheden over de hoogte van de algemene uitkering, blijft Wijchen een stabiele koers uitzetten. We zijn trots op ons voorzieningenniveau tegen relatief lage gemeentelijke lasten. Dat proberen we in stand te houden en tegelijkertijd blijven we inzetten op diverse ontwikkelingen op het gebied van huisvesting, duurzaamheid, openbare ruimte en het leveren van zorg.

Wijchen staat voor robuust financieel beleid. Wanneer het Rijk ons kort, zullen we de begroting daarop moeten aanpassen. Hiervoor is op 22 mei in de gemeenteraad de notitie 'Financieel evenwicht Wijchen 2026-2029' vastgesteld. Deze notitie geeft richting aan het oplossen van het structurele begrotingstekort. Het college heeft de uitgangspunten uit de notitie meegenomen bij het opstellen van deze Perspectiefnota. Conform het advies van de VNG richten we ons op een structureel sluitende begroting 2026 en 2027 en maken de tekorten vanaf 2028 zichtbaar in het meerjarenperspectief.

Met voorliggende cijfers vanwege de uitkomsten van de meicirculaire, is het op dit moment niet nodig maatregelen in te zetten om tot een sluitende begroting te komen. De jaren tot 2028 zijn structureel sluitend en er blijft onzekerheid bestaan over de hoogte van de algemene uitkering vanaf het jaar 2028, waar een relatief klein structureel tekort resteert.

Vervolgproces richting Begroting 2026

We houden koers op de ingeslagen weg uit het coalitieakkoord en het Strategisch Kompas. Zo hebben we in 2025 de omgevingsvisie vastgesteld en maken we zichtbare stappen met projecten zoals Wijchen West, Hart van Zuid, verduurzaming Mozaïek en Tussen Kasteel en Wijchens Meer. Verder zijn de voorbereidingen voor de ontwikkeling Havenweg en het zwembad in volle gang.

Vanwege het negatieve meerjarenperspectief zijn we terughoudend met het opstarten van structureel nieuw beleid.

We zorgen ervoor dat we een sluitende begroting voor het jaar 2026 aanbieden. Ondertussen wachten we de vervolgesprekken tussen het Rijk en de VNG af over het terugdraaien van de kortingen in het gemeentefonds, maar blijven we ons voorbereiden op maatregelen in geval dit in onvoldoende mate positief uitpakt om tot een sluitende meerjarenbegroting te komen. Om voorzieningen zo lang mogelijk in stand te houden, geen groepen of organisaties onnodig te belasten en onrust te vermijden, kiest het college ervoor deze maatregelen alleen naar buiten te brengen wanneer het echt nodig is. We zorgen ervoor dat we op elk scenario zijn voorbereid.

Namens het College van Burgemeester en Wethouders Wijchen,
Geert Gerrits, Wethouder financiën

Inhoudsopgave

1.	Voorwoord.....	3
2.	Uitgangspunten.....	6
3.	Samenvatting en doorkijk Begroting 2026	7
4.	Structureel meerjarenperspectief	8
4.01	Meicirculaire	9
4.02	BUIG	12
4.03	Jeugd	13
4.04	WMO	16
4.05	Gemeenschappelijke regelingen	18
4.06a	Werkorganisatie Druten Wijchen	19
4.06b	Munitax	19
4.06	OZB-inkomsten	20
4.07	Klimaatmiddelen	20
4.08	Uitgangspunten tarieven en leges.....	21
4.09	Kapitaallasten	22
4.10	Overige mutaties bestaand beleid.....	23
4.11	Mutaties uit de Programmarapportage mei 2025	23
4.12	Inzet surplus algemene reserve	24
4.13	Nieuw beleid	24
5.	Incidenteel meerjarenperspectief.....	25
6.	MIO (Meerjaren Investerings Overzicht)	26
	Bouwgrondexploitaties	29
7.	Totaalbeeld.....	30
8.	Provinciaal toezicht.....	31
9.	Budgetmutaties structureel bestaand beleid.....	32
10.	Nieuw beleid structureel	39
11.	Posten incidenteel	44
12.	Incidenteel totaalbeeld	50
13.	Reserves	52
14.	Samenvatting begrotingswijziging per programma.....	54

2. Uitgangspunten

Conform onze financiële verordening, het huidige coalitieakkoord en de Beslisnota “Financieel evenwicht 2026-2029”, stellen we de Begroting 2026 op met onderstaande uitgangspunten. Net zoals we bij deze Perspectiefnota de uitkomsten van de meicirculaire hebben meegenomen in de afwegingen, doen we dat in de Begroting met de uitkomsten van de septembercirculaire. Met voorliggende cijfers zetten we nu geen maatregelen in.

- We houden in onze structurele begroting een buffer aan voor onvoorziene kosten.
- Als we onze budgetten overschrijden moeten we dat binnen het programma zelf opvangen.
- Structurele tekorten vangen we op door blijvende maatregelen te treffen.
- Tekorten die eenmalig ontstaan vangen we op door incidentele maatregelen te treffen.
- Als we nieuwe beleidstaken en geld krijgen van de rijksoverheid, dan labelen we die één op één voor het beoogde doel. Wij streven ernaar om de uitvoering van de nieuwe taken te betalen met deze middelen. Met de gelabelde gelden worden ook de organisatie- en uitvoeringskosten binnen de Werkorganisatie Druten Wijchen structureel gedekt.
- We kunnen alleen structureel nieuw beleid starten als er structureel extra geld is, of als we oud beleid verantwoord kunnen inruilen voor het nieuwe beleid.
- Als we de Perspectiefnota of Begroting bespreken, wegen we af welke extra uitgaven nuttig en nodig zijn en wat het belangrijkste is. Buiten deze beslissingsmomenten kan geen extra incidenteel of structureel geld uitgegeven worden. Behalve als de gemeenteraad daar akkoord voor geeft.
- We rekenen in de Perspectiefnota met de indexpercentages uit de meicirculaire en stellen dit in de Begroting bij op basis van de septembercirculaire, wanneer dit significant afwijkt t.o.v. de meicirculaire. De indexpercentages uit de meicirculaire bedragen:

	2026	2027	2028	2029
Contractindex (prijs bruto binnenlands product)	2,70%	2,50%	2,60%	2,50%
Loonvoet sector overheid	2,00%	5,10%	4,20%	4,50%

- We rekenen rente toe aan de activa volgens de door de BBV voorgeschreven omslagrente. Voor het gehele meerjarenperspectief gaan we op dit moment uit van 2% omslagrente in de kapitaalslasten. Bij de Begroting 2026 actualiseren we het omslagpercentage.
- We prioriteren onze bezuinigingsmogelijkheden, maar wachten de meicirculaire af voor het nemen van besluiten op voorgenomen bezuinigingsmaatregelen.
- We accepteren een niet sluitende begroting in het eerste begrotingsjaar, als dat in het verloop van de vier jaren in het meerjarenperspectief wel tot stand wordt gebracht.
- We accepteren tijdelijk de komende vier jaar een structureel tekort van maximaal € 750k.
- We zoeken met de maatregelen naar een evenwichtige balans in de begroting.
- We richten ons in eerste instantie op bezuinigingen, dan wel extra inkomsten, met relatief grote financiële impact, maar met een zo laag mogelijke maatschappelijke impact.
- De OZB laten we voor inwoners in 2026 naast de inflatiecorrectie niet verder stijgen dan de opgenomen 7,5% in de Begroting 2025, maar kan vanaf 2027 wel verder stijgen.
- We nemen de mogelijke bezuinigingen op de GR'en, waartoe we ze regionaal hebben opgeroepen, in de prioriteringslijst pas mee nadat we hier inhoudelijke voorstellen vanuit de GR'en hebben ontvangen.

3. Samenvatting en doorkijk Begroting 2026

De gemeente Wijchen heeft evenals andere gemeenten financiële uitdagingen in het meerjarenperspectief. Het structurele begrotingsresultaat stond vanwege een korting in het gemeentefonds vanaf 2026 stevig onder druk. Nu het ravijn voor de jaren 2026 en 2027 door het Rijk deels is gedempt, verschuift het tekort naar 2028 en verder.

1) Samenvatting structureel perspectief (x € 1.000.000)

Structureel perspectief	2025	2026	2027	2028	2029
Vertrekpunt: Begroting 2025	0,2	-3,0	-2,5	-2,1	-1,8
Meicirculaire	1,0	4,1	4,5	1,8	2,2
Kostenontwikkelingen	1,3	0,5	-0,4	0,0	-0,4
Inzet surplus algemene reserve	-1,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nieuw beleid	0,0	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2
Structureel saldo Perspectiefnota 2025	1,5	1,5	1,4	-0,5	-0,2

Het college heeft met de organisatie in aanloop naar de Perspectiefnota een proces doorlopen om maatregelen voor te bereiden, waarmee het structurele tekort zou kunnen worden opgevangen. Eén van de stappen in dat proces was het vaststellen van het financieel kader: "notitie financieel evenwicht Wijchen 2026-2029". Op 22 mei heeft de raad een beslissing hierover vastgesteld.

Met bovenstaande structurele begrotingssaldi is de noodzaak tot het treffen van maatregelen op de korte termijn van de baan. Het voorwerk dat gedaan is, is niet voor niets geweest. Er is kritisch naar de budgetten gekeken en we zijn voorbereid op eventuele tegenvallers. Richting 2028 is er voldoende tijd om het huidige structurele tekort op te lossen. Daarbij blijven we met de VNG druk zetten op het Rijk om de kortingen die nog steeds bestaan, terug te draaien en gemeenten te compenseren voor de tekorten op de jeugdzorg.

Hoewel de tekorten vanaf 2028 met de kennis van nu een stuk beperkter zijn, dan tijdens het opstellen van de Begroting 2025, blijven we richting de Begroting 2026 terughoudend omgaan met nieuw beleid. We onderzoeken richting de Begroting 2026 of we een aanpassing in de verhouding tussen woningen en niet-woningen in de gewenste opbrengsten OZB willen voorstellen.

4. Structureel meerjarenperspectief

Met het vaststellen van de Begroting 2025 heeft de raad de startpositie bepaald voor de meerjarenbegroting 2026-2029. Alle structurele mutaties ten opzichte van de huidige begroting geven we samenvattend weer in onderstaande tabel, met de verwijzing naar het thema waarin we de mutatie toelichten.

In de kolom 'omvang' presenteren we per thema de totale omvang van het budget in de begroting 2025. Vervolgens nemen we onder de jaartallen 2025 t/m 2029 per jaarschijf de mutaties op t.o.v. de huidige begroting.

2) Structureel perspectief (x € 1.000)

Hfst.	Structureel perspectief	Omvang	Mutatie t.o.v. Begroting 2025				
		2025	2025	2026	2027	2028	2029
	Begrotingsresultaat 2025		197	-3.028	-2.528	-2.057	-1.815
4.01	Meicirculaire	87.980	1.036	4.109	4.721	2.383	2.889
4.01	Prijscompensatie meicirculaire	66.553	0	15	-287	-547	-649
4.02	BUIG	13.294	-1.530	-581	-605	-633	-660
4.03	Jeugd hoeveelheidseffect	19.359	-230	-230	-235	-241	-247
4.03	Jeugd prijseffect		-234	-643	-622	-604	-620
4.04	WMO hoeveelheidseffect	11.103	91	98	103	108	109
4.04	WMO prijseffect		-65	-197	-382	-402	-415
4.05	Gemeenschappelijke regelingen	52.826	1.848	693	536	500	739
4.06	OZB-inkomsten	12.322	455	519	522	551	565
4.07	Klimaatmiddelen		0	0	0	0	0
4.08	Uitgangspunten tarieven en leges		0	0	0	0	0
4.09	Kapitaallasten	5.234	348	550	153	499	203
4.10	Budgetruimte bestaand beleid		0	592	536	436	236
4.10	Uitzettingen bestaand beleid		-70	-337	-344	-347	-348
4.11	Prorap mei overige afwijkingen		730	0	0	0	0
4.12	Inzet surplus algemene reserve		-1.000	0	0	0	0
	Saldo structureel bestaand beleid		1.576	1.560	1.568	-354	-13
4.13	Nieuw beleid Perspectiefnota		-4	-87	-161	-161	-161
	Structureel saldo incl. nieuw beleid		1.572	1.472	1.407	-515	-174

Uit bovenstaande tabel valt op te maken dat de jaarschijven 2025 tot en met 2027 structureel sluitend zijn, maar vanaf 2028 verwachten we een structureel begrotingstekort.

4.01 Meicirculaire

Jaarlijks verschijnen meestal drie circulaires. Mei geeft de vertaling van de Voorjaarsnota van de rijksoverheid, september van de Miljoenennota en december rondt het uitkeringsjaar zoveel mogelijk af.

Accres

In de meicirculaire 2025 is een nieuwe raming voor het accres 2025 en verder opgenomen. Deze raming is gebaseerd op de actuele raming van de ontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product (bbp) door het Centraal Planbureau (CPB; CEP 2025). Het volume accres wordt gebaseerd op een 8-jaars (t-9 t/m t-2) historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp. Daarnaast ontvangen we Loon en Prijs Ontwikkeling (LPO). De indexatie voor inflatie volgt de prijs bbp van het lopende jaar. Met name voor 2025 is de raming voor de prijs bbp omhoog bijgesteld (+ 0,92%). Ten opzichte van de septembercirculaire is het accres positief bijgesteld.

BTW compensatiefonds

Het BTW compensatiefonds (BCF) heeft een plafond. Gemeenten zijn in 2024 € 332 miljoen onder dit plafond gebleven met declaraties. In de septembercirculaire 2024 werd al een voorschot hierop van € 447 miljoen uitbetaald. De definitieve afrekening BCF bedraagt hierdoor € 115 miljoen lager en dit bedrag wordt in 2025 incidenteel onttrokken aan het gemeentefonds.

Demping ravijn

In de Voorjaarsnota 2025 zijn structurele middelen opgenomen om de terugval van het gemeentefonds in 2026 te dempen. De terugval van ongeveer € 2,4 miljard wordt in 2026 met € 400 miljoen gedempt, oplopend naar € 424 miljoen in 2030. Dan blijft dus nog ongeveer € 2 miljard ravijn in 2026 over.

Jeugdtekort voor rekening Rijk

De verwachting is dat het kabinet in augustus een besluit neemt over de verdeling van het tekort op jeugdzorg in 2023 en 2024 tussen Rijk en gemeenten. Eventuele compensatie zal worden verwerkt in de septembercirculaire 2025.

Groeipad maatregelen hervormingsagenda jeugd

Het ingroeipad van de maatregelen van de Hervormingsagenda wordt voor de jaren 2026 en 2027 verzacht met € 498 miljoen respectievelijk € 447 miljoen. De volledige besparing van de Hervormingsagenda wordt in 2028 gerealiseerd. Het Rijk heeft gemeenten gekort in het gemeentefonds in de verwachting dat de hervorming van het jeugdstelsel leidt tot lagere kosten bij gemeenten. Gemeenten krijgen nu meer tijd om die hervorming uit te werken. De vraag daarbij is of de hervorming het financiële effect sorteert waarmee we in de algemene uitkering worden gekort.

Indexeren opbrengst hervormingsagenda

De besparingsopgave van de Hervormingsagenda is door het Rijk in prijs- en volumepeil 2019 ingeboekt. Het Rijk stelt dat er vanaf 2028 een hogere besparing miljoen te veronderstellen, aangezien de prijs en het volume sinds 2019 zijn gestegen. Door indexatie stijgt de besparingsopgaven van € 1,0 miljard naar € 1,5 miljard, een stijging van € 507 miljoen vanaf 2028. Gemeenten moeten hiervoor zelf maatregelen nemen.

Omdat we in Wijchen nog geen concrete invulling vanuit de hervormingsagenda hebben uitgewerkt, zetten we hier vooralsnog geen (stelpost voor) lagere kosten tegenover.

Taakmutaties

In de circulaire zijn diverse taakmutaties opgenomen. Dit houdt in dat het Rijk voor specifieke taken meer, of minder geld beschikbaar stelt. In onderstaande tabel laten we zien welke onderwerpen dit betreft. De bedragen voegen we toe aan de budgetten.

3) Verloop Algemene Uitkering (x € 1.000)

	2025	2026	2027	2028	2029
Stand septembercircular 2024	87.980	86.628	89.448	92.614	95.731
Stand meicircular 2025	89.646	91.548	94.451	94.705	98.303
Saldo	1.666	4.920	5.003	2.091	2.572
Taakmutaties					
Eigen bijdrage Jeugdzorg (75%)	0	0	0	-416	-426
Sturen op trajectduur jeugdzorg	0	0	0	-145	-148
Uitstel vervanging abonnementstarief Wmo	0	493	0	0	0
Wmo hulpmiddelen	0	22	0	0	0
Kinderopvang pleegouders	6	6	6	6	6
IBO Problematische schulden	35	0	0	0	0
Invoerings/uitvoeringskosten Omgevingswet	187	0	0	0	0
Landelijke beëindigingsregeling veehouderijbedrijven	62	0	0	0	0
Antidiscriminatie voorzieningen	6	6	0	0	0
Alleenverdienersproblematiek	47	0	0	0	0
Armoedebestrijding kinderen	0	5	5	5	5
Participatie (MGR)	287	279	271	258	246
Totaal taakmutaties	-630	-811	-282	292	317
Mutatie gemeentefonds vrij besteedbaar	1.036	4.109	4.721	2.383	2.889
Indexatie budgetten conform meicircular 2025*	0	15	-287	-547	-649
Mutatie vrij besteedbaar na indexering kostenkant	1.036	4.124	4.434	1.836	2.176

* We indexeren de kostenkant met dezelfde indexatie, als de inkomstenkant van de algemene uitkering. Voor Jeugdzorg en WMO hebben we de indexatie op de betreffende thema's (hfst 4.03 en 4.04) in beeld gebracht.

Toelichting op de taakmutaties

Eigen bijdrage jeugdzorg

Er wordt een eigen bijdrage ingevoerd voor jeugdzorg per 1 januari 2028. De maatregel moet jaarlijks € 260 miljoen opleveren. We nemen vanuit het voorzichtigheidsprincipe aan de inkomstenkant een stelpost op voor 75% van dit bedrag. Besluitvorming moet nog volgen over de wijze van invoering van de eigen bijdrage binnen de gemeenten Wijchen.

Sturen op trajectduur jeugdzorg

Rijk en gemeenten gaan met de sector afspraken maken over hoe we beter kunnen sturen op trajectduur. Deze maatregel moet jaarlijks € 68 miljoen opleveren vanaf 2028. We gaan er aan de kostenkant vanuit dat we hier structureel lagere kosten door krijgen in dezelfde mate dat we gekort worden in het gemeentefonds.

Uitstel vervanging abonnementstarief Wmo

In de Voorjaarsnota 2023 is besloten dat het abonnementstarief in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015 wordt afgeschaft en dat in de plaats daarvan vanaf 2026 de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage in de Wmo opnieuw wordt ingevoerd. Hiervoor wordt het wetsvoorstel Vervanging abonnementstarief Wmo 2015 voorbereid. De inwerkingtreding van deze wet is nu voorzien per 1 januari 2027 in plaats van per 1 januari 2026. Dat betekent dat de besparing van € 225 miljoen voor het jaar 2026, die in de Voorjaarsnota 2023 in het gemeentefonds is verwerkt vervalst.

Wmo hulpmiddelen

Het scheiden van wonen en zorg in de Wet langdurige zorg (Wlz) leidt bij gemeenten tot meerkosten. Bepaalde hulpmiddelen die bij zorg met verblijf vanuit de Wlz worden gefinancierd, worden bij andere leveringsvormen vanuit de Wmo gefinancierd. De meerkosten van gemeenten worden gedekt vanuit de Wlz. Voor 2025 zijn er in de Voorjaarsnota 2024 reeds middelen overgeboekt naar het gemeentefonds.

Kinderopvang pleegouders

Bijdrage voor de kosten die pleegouders maken voor kinderenopvang en buitenschoolse opvang van hun pleegkinderen.

IBO problematische schulden

Het kabinet voert een pakket aan maatregelen in om problematische schulden fundamenteel aan te pakken. Dit pakket is gebaseerd op het basispakket uit het Interdepartementaal Beleidsonderzoek (IBO) Problematische schulden³. Voor 2025 worden voor het onderdeel: 'vroegsignalering' middelen overgemaakt naar het gemeentefonds.

Invoerings- uitvoeringskosten Omgevingswet

Met deze implementatiekosten kunnen we in onze transitie ervoor zorgdragen dat we aangesloten, geoefend en ingeregeld zijn en voldoen aan de in de Omgevingswet gestelde eisen. Er volgt landelijk nog een stelsevaluatie, waarbij de daadwerkelijk gemaakte kosten in kaart worden gebracht.

Landelijke beëindigingsregeling veehouderijbedrijven

Sinds 3 juli 2023 zijn de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv) en de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties met piekbelasting (Lbv-plus) opengesteld, waarmee veehouders hun bedrijfslocaties tegen subsidie kunnen beëindigen.

Antidiscriminatie voorzieningen

Gemeenten en hun antidiscriminatievoorzieningen (ADV's) werken samen als het gaat om de preventie van discriminatie op lokaal niveau. Voor de kerntaken van de ADV's krijgen gemeenten sinds 2009 structureel geld via de algemene uitkering van het gemeentefonds. Dat wordt hiermee aangevuld.

Armoede bestrijding kinderen

Er is structureel beschikbaar gesteld voor de bestrijding van de gevolgen van armoede onder kinderen. Jaarlijks vindt in de meicirculaire actualisatie plaats van de verdeling voor het jaar t+1 en verder.

Participatie (MGR)

Vanaf 2025 compenseert het Rijk gemeenten via de integratie-uitkering Participatie (IU Participatie) voor de afschaffing van het lage-inkomensvoordeel (LIV) in de sociale werkvoorziening. Verder is loon- en prijsbijstelling meerjarig verwerkt. We reserveren deze middelen voor onze bijdrage aan de MGR, die hier uitvoering aan geeft.

4.02 BUIG

De wet BUIG bestaat uit een aantal regelingen, waarvan de bijstand (uitkeringen participatiewet) het grootste deel beslaat. Hiervoor ontvangen we van het rijk het budget BUIG. Dit budget wordt berekend via een objectief verdeelmodel. Het rijk hanteert het uitgangspunt dat voor alle gemeenten samen een toereikend macrobudget wordt vastgesteld. Voor deze begroting gaan we uit van het laatst bekende macrobudget en verhogen dat meerjarig met dezelfde groei die we inschatten voor de aantallen cliënten aan de kostenkant. We gaan er ook vanuit dat de 2,5% indexering van de uitkeringen vertaald worden in een evenredige stijging van de Rijksuitkering.

4) Aantallen bijstandsontvangers

	2025	2026	2027	2028	2029
Stand 1 januari	725	725	725	725	725
Reguliere in/uitstroom	0	0	0	0	0
Stand 31 december	725	725	725	725	725
Procentuele groei	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

We zijn gestart in 2025 met 732 bijstandsgerechtigden. In het eerste kwartaal is er een daling in het bestand opgetreden. De middellange termijn prognose kent veel onzekerheden door nationale en internationale onzekerheden. Hierdoor houden we voorsnog vast aan de verwachting van geen groei van het bijstandsvolume. In de begroting 2025 is uitgegaan van gemiddeld 697 bijstandsgerechtigden. Voorsnog wordt uitgegaan van gemiddeld van 725 uitkeringsgerechtigden. Daarnaast stijgen de gemiddelde kosten per bijstandsgerechtigde door indexering. Daarmee wordt het resultaat op de begroting BUIG ook naar beneden bijgesteld.

5) Resultaat BUIG, exclusief effect gemeentefonds.

x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029
Begrotingssaldo BUIG actueel	-776	-757	-766	-771	-779
Opbrengsten BUIG Perspectiefnota	11.523	11.808	12.100	12.399	12.706
Kosten BUIG Perspectiefnota	13.829	14.146	14.471	14.803	15.144
Saldo BUIG Perspectiefnota	-2.307	-2.338	-2.371	-2.404	-2.438
Vangnetuitkering (verantwoording T+1)	0	1.000	1.000	1.000	1.000
Mutatie Structureel t.o.v. Begroting	-1.530	-581	-605	-633	-660

In het begin van oktober maakt het ministerie de definitieve hoogte van de BUIG uitkering 2025 en het voorlopige budget 2026 aan gemeenten bekend.

Met de voorliggende tekorten op de regeling komen we in aanmerking voor de Vangnetuitkering. Met de Vangnetuitkering worden gemeenten gecompenseerd, wanneer zij niet uitkomen met het Rijksbudget. De eerste 7,5% ten opzichte van het rijksbudget is voor rekening van de gemeente. Het tekort tussen de 7,5% en 12,5% wordt voor 50% gecompenseerd en het tekort boven de 12,5% wordt volledig gecompenseerd. We hebben in bovenstaande tabel een berekening gemaakt van de verwachte hoogte van de Vangnetuitkering. De uitkering ontvangen we een jaar nadat het tekort optreedt. Hierdoor is mutatie in 2025 hoger dan in de jaren vanaf 2026. Over 2024 was de Vangnetuitkering nog niet van toepassing voor de gemeente Wijchen.

4.03 Jeugd

Dit thema behandelt het geactualiseerd meerjarenperspectief van het onderdeel Jeugd in de begroting 2025 van de gemeente Wijchen. Dit geactualiseerde meerjarenperspectief vloeit voort uit de Nulmeting 2025.

Grip en sturing

Met de jaarlijkse Nulmeting verkrijgen we vroegtijdig integraal inzicht in de actuele zorgpopulatie, te verwachten trends in zorggebruik en de daaraan gerelateerde kosten. Naast de duiding van het jaarbeeld 2024, nemen we hier ook de definitieve tarieven 2025 in mee, maken we cliënt- specifieke prognoses en verdiepende analyses. Middels de Programmarapportage mei 2025, het monitorverslag en de informatieavond Jeugd en WMO in juni nemen wij u mee in de resultaten van de Nulmeting 2025 en het effect hiervan op de budgetten.

Door het periodiek monitoren en analyseren van het zorggebruik hebben we grip. Doordat we de gebruikersvragen kennen, kunnen we een passend vrij toegankelijk aanbod beschikbaar hebben of ontwikkelen. Waar mogelijk verminderen of voorkomen we de vraag naar individueel maatwerk. Op deze wijze beïnvloeden we het zorggebruik.

Beïnvloedbaarheid zorggebruik

Er is een onderscheid tussen te beïnvloeden zorggebruik en zorggebruik waar we als gemeente nauwelijks tot geen invloed op hebben. De categorieën zorg waar de beïnvloedingsmogelijkheden van de gemeente minimaal zijn, betreft met name jeugdhulp met verblijf, landelijke transitie arrangementen en opgelegde zorg. In deze categorieën zorgt een kleine groep jeugdigen met zware zorg voor een relatief groot deel van de totale kosten van Jeugd.

Geactualiseerd meerjarenperspectief

In onderstaande tabel ziet u de totaalbudgetten 2025 en de meerjarige bijstelling van de Jeugd- budgetten (bedragen x € 1.000):

6) *Begroting jeugd, mutaties ten opzichte de begroting (min is nadeel)*

Jeugd x € 1.000	2025 primitief begroot	2025 Actualisatie	Mutatie 2025	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029
Dagbehandeling	1.129	1.095	34	8	10	11	11
Verblijf	4.593	4.930	-337	-360	-369	-378	-389
Ambulant	6.411	6.603	-192	-420	-395	-371	-381
GGZ zorg	4.034	3.960	75	-9	-9	-9	-10
Bescherming/reclassering	1.161	1.201	-40	-71	-73	-75	-77
PGB	154	154	0	-4	-4	-4	-4
Overig	1.876	1.880	-4	-17	-17	-18	-18
Totaal	19.359	19.823	-464	-872	-858	-845	-867
Waarvan hoeveelheidseffect			-230	-230	-235	-241	-247
Waarvan prijseffect			-234	-643	-622	-604	-620
Totaal			-464	-872	-858	-845	-867

Op totaalniveau betreft dit een structurele negatieve bijstelling. Het prijseffect speelt hierin een belangrijke rol. Dit prijseffect treedt hoofdzakelijk op bij de ambulante producten, waar de definitieve tarieven 2025 hoger uitvallen dan in de primitieve begroting 2025 rekening mee gehouden. Dit als resultaat van de aanbestedingen Jeugd 2025. Daarnaast is vanaf 2026 het verwachte regionale indexpercentage ad +5,13% meegenomen en hebben we in de categorie verblijf een aantal zeer complexe maatwerkcasussen met hoge tarieven. In de meicirculaire 2025 wordt de gemeente (voor de helft) gecompenseerd voor het structurele macro- tekort in de jeugdzorg. Zie paragraaf 4.01 Algemene uitkering.

De bijstelling van de eenheden zorggebruik (hoeveelheidseffect) zorgt ook voor een structurele negatieve bijstelling.

Het verwachte negatieve resultaat 2025 egaliseren we via de programmarapportage mei 2025 met de reserve Jeugd. Deze reserve is bedoeld voor het egaliseren van (verwachte) jaarresultaten Jeugd.

Meerjarenperspectief per categorie

In het thema Jeugd van de Programmarapportage mei 2025 en het eerste monitorverslag van 2025 is per onderdeel uitvoerig toegelicht hoe het zorggebruik zich in 2025 ontwikkelt en wat het effect daarvan is op de kosten. In deze paragraaf zoomen we nog even extra in op het meerjarig beeld.

Bij de categorie *dagbehandeling* leidt de bijstelling op eenheden tot een voordeel in het meerjarenperspectief. Vanaf 2025 geldt een gehele set aan nieuwe producten die de eenheid uren hebben i.p.v. dagdelen. Dit levert een voordeel op omdat we nu gerichter de benodigde uren in kunnen zetten. Meerjarig zullen we in gaan zetten op het voorkomen van thuiszitters, omdat dit opvallende gebruikers zijn van deze categorie en kinderen ontwikkelkansen missen omdat ze geen onderwijs volgen. Een positieve ontwikkeling is de inzet van Archimedes waardoor we kinderen snel weer volledig teruggaan naar regulier onderwijs.

Bij de categorie *verblijf* hebben we al in de programmarapportage mei 2025 toegelicht dat we het aantal jeugdigen in verblijf zien afnemen. Echter, zien we dat de jeugdigen in verblijf intensievere zorg nodig hebben. Deze lijn zet zich meerjarig voort. De (landelijke) beweging naar kleinschaligheid heeft een opdrijvend prijseffect. Hierbij constateren we wel dat de beweging naar kleinschaligheid de kwaliteit van zorg verbetert. Wanneer jeugdigen eenmaal in verblijf zitten is het lastig deze zorg af te bouwen.

Het nadeel bij de categorie *ambulant* wordt puur veroorzaakt door het prijseffect. De definitieve tarieven vallen hoger uit dan in de primitieve begroting 2025 rekening mee gehouden.

Het verwachte effect van de invoering van de Essentiele functies (minder stapeling) zien we nog niet terug in de cijfers. Bij een aantal producten mag vanaf 2025 indirecte tijd gedeclareerd worden. Het effect hiervan zien we nog niet terug in de cijfers. Bij deze producten, zoals orthopedagogische behandeling (voorheen ambulante behandeling) hebben we aannames gedaan om rekening te houden met de verwachte stijging door de inzet van indirecte tijd. Door de indexering en het mogen schrijven van indirecte tijd is het voor aanbieders mogelijk te blijven garanderen te kunnen voorzien van de juiste kwaliteit.

Bij de categorie GGZ zitten we, na de stijging van afgelopen jaren, nu op beheersing. We gaan ervan uit dat we voldoende acties ondernemen zodat de zorg niet toeneemt, denk aan GEM (Ecosysteem mentale gezondheid). Daarnaast lijken we een positief effect te hebben doordat er bij de aanbesteding andere financiële afspraken zijn gemaakt. Hiermee bedoelen we dat de financiering nu gebaseerd is op werkelijk gemaakte kosten, waarbij voorheen dit via voorfinanciering plaatsvond. De categorie laat in 2025 als geheel een voordeel zien. Vanaf 2026 slaat dit beeld om door (aanvullend) prijseffect.

Bij *Jeugdbescherming/ reclassering* melden we een structureel nadeel. De oorzaak is tweeledig: stijging van aantal eenheden jeugdreclassering en het prijseffect. De stijging van het aantal eenheden komt door een toename van het aantal jeugdigen met schoolverzuim.

Bij *PGB* zien we een minimaal prijseffect. Verder geen bijzonderheden.

Genoemd nadeel bij de categorie *overig* wordt veroorzaakt door prijseffect bij de onderdelen persoonlijke verzorging, vervoer en crisis jeugdhulp. Vanaf 2025 is het onderdeel LTA (landelijk transitie arrangement) door verplichte taakveld- indeling vanuit

het Rijk gesplitst in LTA ambulant en LTA verblijf. We hebben nog onvoldoende monitoringsinformatie om deze categorie bij te stellen en komen hier bij de volgende begroting op terug.

Winstwaarschuwing kostenstijging Jeugd vanaf 2025

In de begroting 2025 kondigden we in de vorm van een winstwaarschuwing aan dat de kosten van de jeugdzorg zouden blijven stijgen. Door diverse ontwikkelingen verwachtten we voor 2025 en verder, bovenop de reguliere jaarlijkse indexatie, een kostenstijging voor de regionaal ingekochte jeugdzorg. Een schatting vanuit de regio was toen een verwachte extra stijging van 10%.

We zien nu een deel van deze winstwaarschuwing concreet worden in de vorm van bovengemiddelde tariefstijgingen als onderdeel van de aanbestedingen 2025 en dure maatwerkcasussen als gevolg van verdere ombouw naar kleinschaligheid.

Compensatie vanuit het Rijk

Extra middelen voor jeugdzorg

Het Rijk heeft in de Voorjaarsnota 2025 miljarden extra voor de jeugdzorg aangekondigd. "Te veel kinderen en gezinnen in kwetsbare situaties wachten nu te lang op passende jeugdzorg. Tegelijkertijd neemt de vraag naar en de uitgaven aan jeugdzorg het afgelopen decennia alleen maar fors toe. Dat is niet houdbaar voor de lange termijn. Als kinderen in kwetsbare situaties hulp nodig hebben, dan moet die er zijn. Daarom maakt het kabinet tussen 2025 en 2027 in totaal bijna € 3 miljard extra vrij voor jeugdzorg."

We hebben deze middelen nodig. Dit zal leiden tot het realiseren van het robuust sociaal team en stevige sociale basis. Dit betekent meer vrij toegankelijke zorg passend bij de vragen van bewoners ontwikkelen en het investeren in capaciteit en kennis van het sociaal team om zelf zorg te gaan bieden. We hebben een hogere inzet van Welzijn nodig om de ontwikkeling van stevige sociale basis te kunnen realiseren. Deze inzet zal zich terugverdienen door minder inzet van zorgproducten. Structureel zal dit leiden voor een verschuiving van middelen van de achterkant (geïndiceerde zorg) naar de voorkant (vrij toegankelijk aanbod). Ook zullen we deze middelen aanwenden om voldoende beleidscapaciteit te hebben om deze verandering te kunnen vormgeven. Met al deze ontwikkelingen sluiten we volledige aan bij de hervormingsagenda jeugd. We ramen hier een PM- post voor in 2026 en 2027. Bij de begroting 2026 komen we hier met een concreet bestedingsplan op terug.

Bezuinigingen uitgesteld

Door de verzachting van het ingroeipad van de Hervormingsagenda, krijgen de gemeenten de komende jaren dus meer budget voor de jeugdzorg. Maar vanaf 2028 krijgen de gemeenten minder budget. De hervormingsagenda Jeugd, aanvullende afspraken voor een sterkere en toekomstbestendige jeugdhulp en de invoering van een eigen bijdrage in de jeugdzorg, moeten ervoor zorgen dat er grote besparingen gerealiseerd gaan worden.

De VNG vindt de plannen van het kabinet vanaf 2028 te ambitieus. Het is volgens de gemeentekoepel maar de vraag of de aanstaande wetswijzigingen binnen de jeugdzorg gaan zorgen voor een significante afname van de kosten, zeker op de redelijk korte termijn van enkele jaren.

In 2028 komt ook het volgende advies van de deskundigencommissie. Om hier niet op vooruit te lopen, heeft het Kabinet geen extra middelen toegevoegd vanaf 2028 en is er dus nog geen structurele oplossing.

Beheers en verbetermaatregelen

We zijn bezig met de ontwikkeling robuust sociale team en stevige sociale basis. Hier zien we mogelijkheden in de toekomst om nog beter te kunnen voorzien in de behoeftes

van onze inwoners. Waarbij de nadruk ligt op normalisatie en zo zelfstandig voortgang te kunnen geven aan hun leven. We verwachten dat dit een reductie geeft in de kosten van geïndiceerde zorg en vermindering van wachttijden omdat de zorg binnen de stevige sociale basis en robuust sociaal team direct en naar behoefte beschikbaar moet zijn.

Op een aantal onderdelen is in de begroting 2025 (of eerder) al beheersmaatregelen en/of gerichte acties opgenomen om te komen tot kostenreductie/ -beheersing:

- Lokale producten eerste stap: afname met 30% per jaar vanaf **2025**. Afname is enkel mogelijk bij nieuwe instroom. Afbouw van lopende casussen is enkel mogelijk als er iets in de situatie van de jeugdige of het gezin is veranderd.
- Reguliere begeleiding: afnamen met 10% per jaar vanaf **2026** als gevolg van meer begeleiding bieden door het Robuust team. Verwachting is dat de reductie mogelijk nog groter zal zijn.
- Specialistische begeleiding: afname met 10% per jaar vanaf **2026** als gevolg van meer begeleiding bieden door Robuust team. Verwachting is dat de reductie mogelijk nog groter zal zijn. Dit vergt nog wel de nodige aandacht.

4.04 WMO

Dit thema behandelt het geactualiseerd meerjarenperspectief van het onderdeel WMO in de begroting 2025 van de gemeente Wijchen. Dit geactualiseerde meerjarenperspectief vloeit voort uit de Nulmeting 2025.

Grip en sturing

Met de jaarlijkse Nulmeting verkrijgen we vroegtijdig integraal inzicht in de actuele zorgpopulatie, te verwachten trends in zorggebruik en de daaraan gerelateerde kosten. Naast de duiding van het jaarbeeld 2024, nemen we hier ook de definitieve tarieven 2025 in mee en maken we verdiepende analyses. Middels de Programmarapportage mei 2025, het monitorverslag en de informatieavond Jeugd en WMO in juni nemen wij u mee in de resultaten van de Nulmeting 2025 en het effect hiervan op de budgetten. Door het periodiek monitoren en analyseren van het zorggebruik hebben we grip. Doordat we de gebruikersvragen kennen, kunnen we een passend vrij toegankelijk aanbod beschikbaar hebben of ontwikkelen. Waar mogelijk verminderen of voorkomen we de vraag naar individueel maatwerk. Op deze wijze beïnvloeden we het zorggebruik.

Zorggebruik

Er is een onderscheid tussen te beïnvloeden zorggebruik en zorggebruik waar we als gemeente nauwelijks tot geen invloed op hebben. Bij Wmo zien we dat er sprake is van vergrijzing, langer thuis blijven wonen en de aanzuigende werking van het abonnementstarief. Op deze onderdelen hebben we geen invloed op het aantal zorggebruikers, maar kunnen we wel sturen op de juiste grondslag en doorverwijzen naar de Wet langdurige zorg als dit passend is.

Geactualiseerd meerjarenperspectief

In onderstaande tabel ziet u de totaalbudgetten 2025 en de meerjarige bijstelling van de WMO- budgetten (bedragen x € 1.000):

7) Begroting WMO, mutaties ten opzichte van de begroting (min is nadeel)

WMO x € 1.000	2025 primitief begroot	2025 Actualisatie	Mutatie 2025	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029
Huishoudelijke hulp	4.699	4.639	60	89	-81	-86	-88
Begeleiding	3.093	3.228	-135	-223	-231	-240	-248
Hulpmiddelen	1.093	1.093	0	-27	-28	-28	-29
Dagbesteding	922	937	-15	-32	-33	-33	-34
Woonvoorzieningen	411	411	0	-10	-11	-11	-11
PGB	420	394	26	17	17	18	18
Overig	255	165	90	87	87	87	87
Stelpost Eigen bijdragen	210	210	0	0	0	0	0
Totaal	11.103	11.077	26	-99	-279	-294	-306

Waarvan hoeveelheidseffect	91	98	103	108	109
Waarvan prijseffect	-65	-197	-382	-402	-415
Totaal	26	-99	-279	-294	-306

Op totaalniveau betreft dit een negatieve bijstelling vanaf 2026. Het **prijseffect** speelt hier een belangrijke rol. In de programmarapportage mei 2025 zagen we nog een positief beeld van dit thema. Vanaf 2026 is het verwachte regionale indexpercentage ad +5,13% meegenomen, wat tot een structureel nadeel leidt. De bijstelling van de eenheden zorggebruik (het hoeveelheidseffect) heeft een positief meerjarig effect. Het verwachte positieve resultaat 2025 egaliseren we via de programmarapportage mei 2025 met de reserve WMO. Deze reserve is bedoeld voor het egaliseren van (verwachte) jaarresultaten WMO.

Meerjarenperspectief per categorie

In het thema WMO van de Programmarapportage mei 2025 en het eerste monitorverslag van 2025 is per onderdeel uitvoerig toegelicht hoe het zorggebruik zich in 2025 ontwikkelt en wat het effect daarvan is op de kosten. In deze paragraaf zoomen we nog even extra in op het meerjarig beeld.

Bij *huishoudelijke hulp* stellen we het aantal eenheden structureel naar beneden bij. De verwachte groei in uren blijft ondanks de toename van het aantal klanten, deels uit. Dit komt mede door arbeidskrapte. Vanaf 2027 slaat dit voordeel om in een nadeel als gevolg van een prijseffect. De verwachte loonstijgingen in 2025 en 2026 als gevolg van cao-onderhandelingen zijn verwerkt.

Vanaf juni 2025 hebben we nieuwe contracten met acht organisaties voor het leveren van hulp bij het huishouden. Met deze organisaties gaan we afspraken maken over de wijze waarop de beschikbare hulpen zo efficiënt mogelijk ingezet kunnen worden. Ook gaan we het instellen van een centrale wachtlijst onderzoeken.

Bij *begeleiding* zien we de inzet van het product specialistische begeleiding stijgen. Dit leidt meerjarig tot extra kosten. Aanvullend hierop komt het genoemde prijseffect vanaf 2026 als gevolg van de verwachte regionale indexering van het tarief 2026.

Bij de *hulpmiddelen* is de bijstelling minimaal. Dit is puur het verwachte prijseffect. Op eenheden stellen we deze categorie meerjarig niet bij.

Regionaal bereiden wij een aanbesteding voor om te komen tot nieuwe raamovereenkomsten per juni 2026. Vergrijzing, het beleid langer thuis wonen en meer inwoners met meer dan 1 chronische aandoening zullen de vraag naar hulpmiddelen doen toenemen. We weten ook dat de krapte op de arbeidsmarkt de uitvoering niet zal vereenvoudigen. We gaan daarom voor langere contracten om partnerschap en samenwerking met leveranciers beter te kunnen borgen. Ook willen we graag twee leveranciers contracteren (in plaats van één zoals nu) die beide de gehele regio bedienen.

Per saldo stellen we *dagbesteding* op verwacht zorggebruik minimaal bij. Bij de dagbesteding specialistisch ouderen zien we een verdubbeling van de inzet. Dit heeft te maken met het gegeven dat het steeds lastiger wordt om een Wlz-indicatie te krijgen terwijl de ondersteuningsvraag van thuiswonende ouderen wel toeneemt. Daarnaast treedt ook hier een verwacht prijseffect op vanaf 2026.

Bij de *woonvoorzieningen* is de bijstelling minimaal. Dit is puur het verwachte prijseffect. Op eenheden stellen we deze categorie meerjarig niet bij. Op basis van recente informatie van de sociale verzekeringsbank hebben we de categorie *PGB* bijgesteld. Dit levert structureel een voordeel op.

De ministerraad heeft onlangs ingestemd met een wetsvoorstel dat de rechtspositie van zorgverleners met een persoonsgebonden budget (pgb) versterkt. Hierdoor krijgen pgb-zorgverleners met een arbeidsovereenkomst voor minder dan 4 dagen per week ook wettelijk recht op WW, Ziektewet en WIA. De wetswijziging kan leiden tot hogere kosten voor gemeenten. Dit kan weer leiden tot hogere pgb-tarieven. We onderzoeken momenteel wat de effecten zijn van het wetsvoorstel.

Bij de categorie *overig* treedt structureel een voordeel op. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door het structureel vervallen van de regionale verrekening Tijdelijk verblijf LVB vanaf 2025. Deze kosten worden vanaf 2025 betaald door de centrumgemeente Nijmegen uit de middelen Beschermd Wonen/ Maatschappelijke Opvang.

Bij de categorie *stelpost eigen bijdragen* vindt (vooralsnog) geen bijstelling plaats. Er zijn wel ontwikkelingen rondom dit onderwerp. Dit leest u in het onderstaande kopje.

Herinvoering van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage Wmo

Een ontwikkeling die in het meerjarenperspectief een effect gaat hebben is de aangekondigde invoering van een inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage WMO vanaf 2027. Het wetsvoorstel wordt op korte termijn naar de Tweede Kamer gestuurd. Zodra concreet wordt wat dit voor Wijchen betekent en hoe dit zich verhoudt tot de reeds opgenomen stelposten in dit kader, informeren we de raad en actualiseren we de cijfers.

4.05 Gemeenschappelijke regelingen

In onderstaande tabel is de impact van de ingediende Begrotingen 2026 van de gemeenschappelijke regelingen in beeld gebracht. De impact is gebaseerd op de ontwerpbegroting en de zienswijze hierop, zoals het college die heeft vastgesteld. De beslisnota's over de zienswijzen worden in juni 2025 in de raad behandeld. Voor de toelichting op onderstaande mutaties verwijzen we naar de betreffende stukken.

Nadat de zienswijzen in het college zijn behandeld is de meicirculaire verschenen, waarmee de gemeentelijke financiën minder onder druk zijn komen te staan. Regionaal is een brief verzonden aan de gemeenschappelijke regelingen waaraan we met de regio Nijmegen deelnemen. Daarin hebben we opgeroepen om scenario's uit te werken die tegemoet komen aan de kortingen in het gemeentefonds waar gemeenten mee te maken hebben. Nu de noodzaak tot het nemen van maatregelen op korte termijn weg is, willen we gemeenschappelijke regelingen ook vragen om alleen mogelijke efficiencyvoordelen te benutten, maar geen pijnlijke maatregelen te nemen op de uitvoering van hun takenpakket.

8) *Tabel: Totaalbeeld gemeenschappelijke regelingen conform gemeentelijke zienswijze.*

x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029
Mutatie MGR Werkbedrijf	586	37	-124	-164	152
Mutatie IRvN	0	0	0	0	0
Mutatie ODRN	160	9	9	9	9

x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029
Mutatie GGD indexering	0	-79	-79	-79	-79
GGD bezuinigingen	0	90	90	90	90
GGD financiële meevallers	0	52	52	52	52
Mutatie VRGZ	19	-33	-33	-33	-33
Mutatie MARN	204	0	0	0	0
Mutatie BVO DRAN	21	-8	-8	-8	-89
Mutatie Groene Metropoolregio	6	48	48	48	48
Mutatie WDW zienswijze	0	-112	-112	-112	-112
Mutatie WDW inschatting cao voordeel	876	680	680	680	680
Mutatie GR Munitax	-24	0	0	0	0
Mutatie IBO	0	9	13	17	21
Totaal mutatie GR'en structureel	1.848	693	536	500	739

4.06a Werkorganisatie Druten Wijchen

De ontwerpbegroting 2026 van de WDW is beleidsarm, wat resulteert in een financieel technisch document op basis van bestaand beleid. Nieuw beleid dat door de gemeenten wordt vastgesteld, kan leiden tot meerkosten bij de WDW. Het initiatief daarvoor ligt bij de gemeenten en wordt daarmee afgewogen bij de Perspectiefnota of Begroting van de gemeenten.

In de begroting van de WDW zien we dat de kostenstijging op het gebied van arbo wordt gecompenseerd door hogere rentebaten en een voordeel op de indexatie van lonen ten opzichte van de meerjarenbegroting 2025. Ten opzichte van wat we in de meerjarenbegroting van Wijchen hadden opgenomen zien we vanwege indexatie een kostenuitzetting van € 112k op de bijdrage aan de WDW.

Inmiddels is duidelijk dat er een voorlopig onderhandelingsresultaat is bereikt over de cao gemeenten, welke in juni voorligt ter besluitvorming. Omdat de WDW met een hogere indexatie heeft gerekend in de meerjarenbegroting, in vergelijking met het cao voorstel dat nu voorligt, verwachten we dat de bijdrage aan de WDW kan worden verlaagd.

In de begroting van de WDW is rekening gehouden met een indexering van 5,3% voor 2025 en 3,8% in 2026. Volgens de gemaakte afspraken worden de reguliere salarisschalen verhoogd met gemiddeld 7,64% in de komende twee jaar. Dit is als volgt verdeeld over meerdere jaren:

- 1 april 2025 een loonstijging van 2%;
- 1 oktober 2025 een loonstijging van 1,85%;
- 1 januari 2026 het bodem uur salaris 16 euro exclusief schaal A;
- 1 januari 2026 35 euro nominaal in de salarisschalen;
- 1 juli 2026 een loonstijging van 1,25%;
- 1 januari 2027 een loonstijging van 1,6%.

Een globale berekening laat zien dat we ongeveer € 1 miljoen voordeel realiseren t.o.v. de begroting 2026 van de WDW. Conform verdeelsleutel gaat Wijchen dan ook minder bijdragen aan de WDW.

4.06b Munitax

In 2023 heeft Munitax een begrotingswijziging doorgevoerd vanwege de explosieve stijging van het aantal bezwaarschriften. Ook voor 2024 waren deze extra kosten opgenomen. Hoewel het aantal bezwaarschriften in 2024 en 2025 beduidend lager is dan in 2023, heeft Munitax ook in 2025 en naar verwachting ook in 2026 meerwerk aan de afhandeling van beroepsschriften, volgend op de bezwaarschriften.

Momenteel is de tweede fase gestart van het onderzoek naar een mogelijke toetreding tot de BSR en beëindiging van de belastingsamenwerking Munitax. Dit onderzoek loopt

door tot het zomerreces. Vanuit deze tweede fase zal een principebesluit aan de colleges voorgelegd worden, waarna het zienswijzetraject met de raden gaat lopen.

We nemen voor 2026 conform de begroting van Munitax incidenteel € 378k extra op, vanwege de hogere personeelskosten voor de afwikkeling van doorlopende beroepsschriften. Meerjarig passen we de begroting niet aan, totdat er een besluit wordt genomen over de toetreding tot de BSR.

4.06 OZB-inkomsten

In deze nota gaan we uit van de opgelegde belastingaanslag in 2025. De opbrengsten OZB worden jaarlijks gecorrigeerd met de bijgestelde prijscompensatie en we nemen een toename van jaarlijks 260 woningen mee, wat per jaar zo'n € 95k extra oplevert. We gaan verder uit van de index percentages uit de meircirculaire.

Voor woningen en niet woningen (gebruikers en eigenaren) gelden gedifferentieerde tarieven. De verhouding tussen de tarieven woningen en niet-woningen is ongewijzigd. Richting de Begroting 2026 maken we een afweging of en op welke wijze we de huidige verhouding in de gewenste opbrengsten OZB woningen / niet woningen willen voorstellen aan te passen.

9) *Meerjarenperspectief inkomsten OZB.*

x € 1.000	index %	2025	2026	2027	2028	2029
Totaal Begroting 2025		12.322	13.661	14.114	14.567	15.033
Basis 2025 (opgaaf Munitax)		12.777	12.777	12.777	12.777	12.777
Opbrengst OZB door Toename woningen			95	193	294	396
Index 2026	2,70%		350	350	350	350
Extra verhoging 2026	7,50%		958	958	958	958
Index 2027	2,50%			358	358	358
Index 2028	2,60%				381	381
Index 2029	2,50%					378
Perspectiefnota		12.777	14.180	14.636	15.118	15.598
Mutatie		455	519	522	551	565

De mutatie leidt vanaf 2025 tot een voordeel voor het meerjarenperspectief. In bovenstaande cijfers hebben we, conform hetgeen door de gemeenteraad bij de vaststelling van de begroting 2025 is besloten, rekening gehouden met de beoogde extra OZB verhoging in 2026 van 7,5%.

4.07 Klimaatmiddelen

De regeling voor capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) kende tot en met 2025 een tijdelijk karakter. Inmiddels is in overleg met het rijk en provincies bepaald dat gemeenten deze middelen structureel mogen inzetten, dit was nog niet vertaald in onze begroting.

Op basis van deze toezegging willen we de structurele personele lasten van de organisatie en de structurele baten opnemen in de meerjarenbegroting. Hierbij worden de kosten over de periode 2026 tot en met 2029 gedekt uit de verstrekte CDOKE-gelden en de gereserveerde middelen over 2023 en 2024. (Op 31-12-2024 staat er een bedrag van € 783.000 op de balans voor gereserveerde CDOKE-gelden)

Omdat de bedragen nog niet bekend zijn gaan we vooralsnog uit van een inschatting. Bij wijziging van onderstaande CDOKE-gelden, deze ontvangen we via beschikkingen van het Rijk, passen we de begroting aan.

10) Beschikbare middelen Klimaat

	2026	2027	2028	2029
Programmagelden	€ 129.944	€ 135.533	€ 141.046	€ 146.697
Klimaatpakket gelden (CDOKE) - inschatting	€ 900.000	€ 900.000	€ 950.000	€ 950.000
subtotaal	€ 1.029.944	€ 1.035.533	€ 1.091.046	€ 1.096.697
CDOKE gelden restant 2023, 2024, 2025/reserve	€ 400.000	€ 400.000	€ 350.000	€ 200.000
totaal inclusief resultaat CDOKE t/m 2024	€1.429.944	€ 1.429.944	€ 1.385.533	€ 1.291.046

11) Begroting Klimaatmiddelen

	2026	2027	2028	2029
Energietransitie - overkoepelend	€ 802.944	€ 754.533	€ 660.046	€ 565.697
Duurzame elektriciteit	€ 115.000	€ 116.000	€ 116.000	€ 116.000
Duurzame warmte	€ 144.000	€ 145.000	€ 145.000	€ 145.000
Ontzorging	€ 368.000	€ 370.000	€ 370.000	€ 370.000
totaal inclusief resultaat CDOKE t/m 2024	€1.429.944	€ 1.429.944	€ 1.385.533	€ 1.291.046

Het betreft hier alleen de structurele klimaatmiddelen, de incidentele middelen vanuit het Rijk zoals de SPUK energiearmoede en de SPUK voor Lokale Aanpak Isolatie zijn hier niet in verwerkt.

4.08 Uitgangspunten tarieven en leges

Reinigingsheffing

We verkennen de mogelijkheden om te komen tot de Vang-doelstellingen. Het taakveld afval is altijd een dynamisch dossier. Wij hebben nog steeds het motto "de vervuiler betaalt" hoog in het vaandel en willen dit verder verankeren in de toekomst.

Het Diftar-systeem zetten we in 2025 voort, waarbij we de huidige grondslagen van de tarieven in stand houden. Dit betekent dat de systematiek van toerekenen van kosten naar vaste en variabele heffing gehandhaafd blijft, evenals het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid.

In 2024 hebben we € 90k vanuit het positieve saldo op het taakveld afval toegevoegd aan de voorziening tariefsegalisatie reinigingsheffing. Vanuit deze perspectiefnota wordt een bedrag van € 11k ingezet vanuit deze voorziening, er resteert nu nog een bedrag van € 474k. De komende tijd onderzoeken we of dit gebruikt kan worden voor een eenmalige teruggaaf, of dat we eventueel stijgende kosten hiermee moeten opvangen. Dit verwerken we in de Begroting 2026.

Rioolheffing

De rioolheffing wordt geheven ter dekking van de kosten voor water en riolering. De Raad heeft besloten om de rioolheffing 100% kostendekkend te maken, inclusief de btw-component. Voor de rioolheffing houden we de huidige heffingsgrondslag in stand (WOZ-waarde van een perceel). Het in 2022 vastgestelde Beleidsplan water en riolering 2023-2027 met bijbehorende Rioolbeheerplan 2023-2027 vormen de basis van de geraamde kosten en daarmee ook voor de hoogte van de rioolheffing.

Hondenbelasting

De hondenbelasting in Wijchen is kostendekkend, dit principe willen we handhaven. In 2016 is de beleidsnota hondenbeleid vastgesteld. Het saldo van de egalisatiereserve hondenbelasting is nihil. Dat betekent dat de tarieven voor 2026 bepaald zullen worden

op basis van de geraamde kosten en het aantal honden, zonder egalisatie vanuit de reserve.

Toeristenbelasting

De toeristenbelasting is een algemeen dekkingsmiddel. De heffing van de toeristenbelasting vindt plaats op basis van aangifte. Conform raadsbesluit zijn de tarieven voor 2025 evenals voor 2024 vastgesteld op € 2,00 per overnachting, € 1,00 per overnachting op camping/vaste standplaats en € 2,00 per overnachting op een festival.

In deze Perspectiefnota is, conform raadsbesluit, ervan uitgegaan dat de tarieven eens in de vijf jaar worden geïndexeerd. Dit op basis van de prijsindex van het bruto binnenlands product over de alsdan verstreken jaren (2025-2029). Dit betekent dat de tarieven pas in 2029 weer worden verhoogd en dus niet de jaren daarvoor stapsgewijs elk jaar met een paar cent. Dit zorgt ervoor dat ondernemers minder ongemak ervaren van de indexering.

Op basis van het bovenstaande is in deze Perspectiefnota gerekend met de navolgende tarieven.

12) Tabel: Tarieven toeristenbelasting.

	2025	2026	2027	2028	2029*
Tarief per overnachting	€ 2,00	€ 2,00	€ 2,00	€ 2,00	€ 2,28
Tarief overnachting bij festival	€ 2,00	€ 2,00	€ 2,00	€ 2,00	€ 2,28
Tarief per overnachting op campings / vaste standplaats	€ 1,00	€ 1,00	€ 1,00	€ 1,00	€ 1,14

* Zijn voorlopige tarieven inclusief (verwachte) prijsindex bruto binnenlands product 2025 t/m 2029

Marktgelden

In december 2025 stelt de raad de verordening Marktgelden vast. Als leidraad voor de calculaties gaan we uit van een prijsindex conform meicirculaire, tenzij dit percentage bij de septembercirculaire significant wordt bijgesteld. Daarnaast houden we rekening met de mate waarin de marktgelden kostendekkendheid zijn.

Reclamebelasting

In Wijchen heffen we reclamebelasting voor het centrumgebied en de bedrijventerreinen Bijsterhuizen en Wijchen-Oost. De reclamebelasting dient ter dekking van specifieke activiteiten van de afgebakende gebieden, welke we via subsidie aan de stichtingen verstrekken. In december 2025 stelt de raad de betreffende verordening vast.

Overige leges tarieven

In december 2025 stelt de raad de Legesverordening vast. Voor de berekeningen hanteren we een prijsindex die overeenkomt met de meicirculaire, tenzij de prijsindex in de septembercirculaire aanzienlijk wordt aangepast.

4.09 Kapitaallasten

In onderstaande tabel is op te maken dat de kapitaallasten lager uitvallen dan voorzien in de Programmabegroting 2025. Reden hiervoor zijn het later afronden van een aantal geplande investeringen, zoals de vervangingsinvesteringen Openbare verlichting en wegen in 2024. Verder verwachten we zowel MFA Westwijzer (2026), MFA Hart van Zuid (2028) en MFA Hernen (2029) een jaar later op te leveren, dan cijfermatig in de begroting 2025 was opgenomen. Dit leidt tot (eenmalige) vrijval van kapitaallasten.

13) Effect kapitaallasten inclusief rente.

x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029
Begroting 2025	5.234	6.082	6.541	9.546	9.719
Perspectiefnota	4.881	5.341	6.503	9.017	9.727
Saldo	353	741	38	529	-8
Mutatie Riool- en afvalstoffenheffing	-3	-4	-4	-5	-1
Mutatie afschrijvingsreserves	-35	3	3	3	3
Mutatie omslagrente	33	-190	116	-28	209
Mutatie structureel	348	550	153	499	203

Bovenstaande mutatie betekent een verbetering voor het gehele meerjarenperspectief.

4.10 Overige mutaties bestaand beleid

In hoofdstuk 9 zijn de structurele uitzettingen en inkrimpingen ten opzichte van de Begroting 2025 opgenomen op bestaand beleid. Dit betreffen uitzettingen die onontkoombaar zijn, of door areaaluitbreidingen worden veroorzaakt. Daarnaast nemen we een aantal extra opbrengsten op die we structureel verwachten binnen te halen en ramen we budgetruimte af.

14) Structurele mutaties.

Hfst.	x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029
9	Budgetruimte	0	592	536	436	236
9	Uitzettingen	-70	-337	-344	-347	-348

Bovenstaande mutatie betekent een verslechtering in 2025 en 2029 en een verbetering in de overige jaren van het meerjarenperspectief.

4.11 Mutaties uit de Programmarapportage mei 2025

In de Programmarapportage van mei zijn alle budgetten 2025 beoordeeld en voorzien van een jaareindeverwachting. Waar de jaareindeverwachting afwijkt van de begroting, hebben we de verschillen benoemd in de programmarapportage. Deze verschillen hebben deels betrekking op de structurele begroting, en deels op incidentele posten uit de begroting. Hieronder nemen we de samenvatting op van de afwijkingen uit de Programmarapportage. Het grootste gedeelte van de afwijkingen maakt onderdeel uit van de thema's die we in de verschillende paragrafen van dit hoofdstuk hebben uitgewerkt. In onderstaande tabel maken we inzichtelijk hoe en waar we de afwijkingen uit de Programmarapportage in deze Perspectiefnota een plek hebben gegeven.

15) Mutaties Programmarapportage mei 2025

Begroting 2025	197
Jaareindeverwachting Prorap mei	1.339
Afwijkingen t.o.v. de begroting	1.142
<i>Waarvan op structureel perspectief</i>	<i>1.445</i>
<i>Waarvan op incidenteel perspectief</i>	<i>-303</i>
Afwijkingen op structureel Perspectief:	
4.01 algemene uitkering	381
4.02 BUIG	-1.530
4.03 Jeugd	-464
4.04 WMO	24
4.05 gemeenschappelijke regelingen	1.847

4.06 OZB	455
Rente*	844
Overige afwijkingen*	-114
Totaal structurele afwijkingen	1.445

* In tabel 2 van het totaalbeeld komen bovenstaande afwijkingen terug op de verschillende thema's uit deze Perspectiefnota. De afwijkingen rente (€ 844k) en overige afwijkingen (€ -112k) hebben we in de tabel 2 gepresenteerd onder overige afwijkingen prorap mei.

De afwijkingen op het incidentele perspectief vindt u verder terug in hoofdstuk 5.

4.12 Inzet surplus algemene reserve

In de begroting 2025 is het inzetten van het surplus van de algemene reserve opgenomen voor € 1.000. Dit bedrag is met het huidige inzicht niet nodig. Daarom stellen we de begroting 2025 hierop bij. Voor 2026 en 2027 is de inzet van de algemene reserve op het structurele perspectief eveneens niet benodigd, op basis van voorliggende cijfers. Vanaf 2028 treedt het structurele tekort op. Zoals vastgesteld in de notitie "financieel evenwicht 2026-2029" is één van de maatregelen om dit structurele tekort op te lossen, het inzetten van het surplus van de algemene reserve. Gezien het feit dat de hoogte van het gemeentefonds, zeker op de lange termijn, zo onzeker is, nemen we de inzet van de algemene reserve vooralsnog niet op voor de jaren 2028 en verder. Daarmee maken we het tekort vanaf 2028 zichtbaar.

4.13 Nieuw beleid

In hoofdstuk 10 geven we een overzicht van nieuw beleid. De raad neemt hierover een expliciet besluit bij deze Perspectiefnota.

16) Nieuw beleid

Hfst.	x € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029
11	Nieuw beleid structureel	-4	-87	-161	-161	-161

5. Incidenteel meerjarenperspectief

In onderstaande tabel is het incidenteel meerjarenperspectief weergegeven vanaf de Begroting 2025.

Voor een nadere onderbouwing van de mutaties, verwijzen we u naar hoofdstuk 11. In hoofdstuk 12 geven we een totaaloverzicht van alle incidentele posten, inclusief de eerder vastgestelde onderwerpen.

17) Incidenteel perspectief.

X € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029
Saldo Programmabegroting 2025	0	-504	37	-8	0
<i>Incidentele effecten Programmarapportage Mei 2025</i>					
4.03 Jeugd inzet egalisatiereserve	464				
4.04 WMO inzet egalisatiereserve	-24				
Leges bouwvergunningen	-441				
Onderhoud gebouwen	-165				
Procesbegeleider Griffie	-111				
Werving en selectie nieuwe griffier	-22				
Overig	-3				
Perspectiefnota 2025:					
<i>Bestaand beleid (hoofdstuk 11)</i>	-176	-524			
<i>Vrijval reserves (hoofdstuk 13)</i>	416				
<i>Vrijval reserve naar algemene reserve</i>	-416				
<i>Nieuw beleid (hoofdstuk 11)</i>					
Leven met Water	-25				
Plan van aanpak bestaande wijken rondom het voorzieningshart Hart van Zuid		pm			
Ruimtelijk perspectief landschap Druten-Wijchen-Nijmegen-Heumen		-15			
Masterplan Das	-50	-50			
Externe ondersteuning implementatie beleidsplan openbare verlichting	-200				
Scouting Woezik verbouwing		-20			
Emilia van Nassau, historische roman		-20			
Maatregelen hervormings-agenda jeugd		Pm	pm		
Vorbereiding hoogspanning station	-50	pm	pm	pm	
Speel-o-theek Mozaïek		-10	-10		
Saldo	-803	-1.143	27	-8	0

6. MIO (Meerjaren Investerings Overzicht)

Met dit MIO geven we inzicht in de financiële aspecten van de grote projecten binnen de gemeente Wijchen. Vooral de afdekking van nog niet gedekte projecten, die een keuze noodzakelijk maken in prioritering van projecten, is van belang.

Gedekte projecten.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van projecten die financieel vertaald zijn in de begroting. Daarbij maken we onderscheid in projecten die al door de raad zijn geaccordeerd en projecten die in voorbereiding zijn, maar waarvoor de investeringsbudgetten voor de feitelijke aanvang van het project nog door de raad beschikbaar dienen te worden gesteld.

1) (MIO) Meerjaren Investerings Overzicht (x € 1.000)

Nr.	Projectnaam	Begroot	Gedekt	Financieringsbron
Door de raad geaccordeerde projecten				
	Fietspad Balgoij Batenburg	825	825	Afgedekt door kapitaallasten
	Fietspad Ravensteinseweg	534	534	Afgedekt door kapitaallasten
	Fietspad in de Lyden	656	656	Afgedekt door kapitaallasten
	Verduurzamen Mozaïek	9.452	9.452	Kapitaallasten, (deels) afgedekt door lagere nutskosten en subsidie en risicoreserve grote projecten.
	Wijchen West Westwijzer	13.700	13.700	Afgedekt door kapitaallasten (€ 10,75 miljoen en € 3 miljoen bijdrage derden).
	Uitvoering maatregelen Edisonstraat- Einsteinstraat	1.177	1.177	Afgedekt door kapitaallasten
	Parkeergarage TKWM	6.150	6.150	Afgedekt door reserve grote projecten (€ 4.305k en vrijval verliesvoorziening € 1.845k)
	AZC	21.000	21.000	Afgedekt door bijdrage COA
	Bovenplanse infra Wijchen West	6.350	6.350	Afgedekt vanuit grondexploitatie Wijchen West
	Totaal geaccordeerde projecten	59.844	59.844	
Gewenste projecten in opstart				
1	MFA Hart van Zuid	15.080	15.080	Afgedekt door kapitaallasten
2	Aanpassing Maaswaal college	842	842	Afgedekt door kapitaallasten
3	Nieuwbouw zwembad	13.172	0	€ 231k structureel nog af te dekken voor kapitaallasten en exploitatie
4	Ontwikkeling MFA Hernen	3.300	3.300	Afgedekt door kapitaallasten
	Totaal gewenste projecten in opstart	32.394	19.222	

Gewenste projecten

Wensen van het college en wensen en opdrachten van de raad houden de bestuurlijke wereld dynamisch. We blijven dan ook de komende jaren werken aan ideeën en wensen waar nu nog geen concrete besluitvorming over heeft plaatsgevonden.

1. Ontwikkeling MFA Hart van Zuid;

Aanleiding: de voorzieningen in het centrum een impuls geven en nieuwe huisvesting voor de school, heeft prioriteit in IHP-onderwijs.

Geraamde investering: € 15,1 miljoen.

Status: gebiedsvisie is opgesteld, een voorbereidingskrediet voor het vervolg is aangevraagd.

2. Aanpassing Maas Waal College;

Aanleiding: bouwkundig slechte staat van Leemweg, verduurzaming Veenseweg, samenvoegen op 1 locatie, heeft prioriteit in IHP-onderwijs.

Geraamde investering: € 842k

Status: voorbereidingskrediet is op 30 maart 2023 vrijgegeven. Uitvoering verwacht in 2025.

3. Nieuwbouw zwembad;

Aanleiding: het ontwikkelen van een visie op het zwembad is opgenomen in het coalitieakkoord.

Een meningsvormende nota is door de raad behandeld met het voorkeursscenario voor nieuwbouw.

Geraamde investering: € 13 miljoen.

Status: Voorbereidingskrediet voor nieuwbouw is onderweg naar de raad. Daaruit zal een kredietaanvraag voortkomen.

4. Ontwikkeling MFA Hernen;

Aanleiding: functioneel verbeteren en verduurzamen, heeft prioriteit in IHP-onderwijs.

Geraamde investering: € 3,3 miljoen (uitgaande van nieuwbouw).

Status: Nog niet opgestart.

Onderstaande gewenste projecten zijn in voorbereiding, maar nog niet financieel vertaald in voorliggende begroting.:

- Kraanvogelstraat;

Aanleiding: Visie en planvorming is opgestart om het gebied te transformeren naar een levendig woongebied.

Geraamde investering: Voorbereidingskrediet van € 200k is aangevraagd om te komen tot een grondexploitatie.

Status: De gronden van fase 1b zijn aangekocht om de transformatie van fase 1 Kraanvogel af te ronden. Aangezien er in fase 1a geen sociale opgave wordt gerealiseerd is het doel om in fase 1b een 100% sociaal programma te realiseren. Er lopen momenteel verkennende gesprekken met Talis en Plurijs voor (een combinatie van) wonen en woon/zorg van ca 40 eenheden.

- Hart van Zuid gebiedsontwikkeling;

Aanleiding: We werken aan een nieuw Hart van Wijchen-Zuid. Een fijne omgeving waar het ook in de toekomst prettig wonen en leven is. Waar inwoners elkaar ontmoeten, winkelen, sporten, zorg kunnen krijgen en naar school kunnen gaan. Op 30 mei 2024 heeft de gemeenteraad nadere uitgangspunten vastgesteld voor het op te stellen masterplan. Aan de hand hiervan is een ontwerp voor het masterplan gemaakt. Dit ontwerp leggen we voor participatie aan inwoners en andere belanghebbenden. Op basis daarvan kan het plan worden vervolmaakt waarna het voor besluitvorming aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.

Geraamde investering: We verwachten € 3,5 miljoen bij te moeten dragen voor de gebiedsontwikkeling Hart van Zuid.

Status: Voorbereidingskrediet is vrijgegeven door de raad, besluitvorming volgt in q3 2025.

- Uitbreiding bedrijventerrein Bijsterhuizen;

Aanleiding: Er is behoefte aan uitbreiding bedrijventerreinen. We onderzoeken de mogelijkheid tot uitbreiding bij Bijsterhuizen en de vorm waarin we dit zouden kunnen doen.

Geraamde investering: Uitgangspunt minimaal budget neutraal.

Status: Aanvraag tot uitbreiding is door de provincie positief beoordeeld. Een voorbereidingskrediet is vrijgegeven door de raad voor verdere uitvoering aan het onderzoek.

- Havenweg Wijchen;

Aanleiding: Vlak voor het zomerreces in 2024 heeft uw gemeenteraad ingestemd met de aankoop van een perceel van het (voormalige) bedrijf Floor aan de Havenweg. Daarmee is een langlopend juridisch conflict beëindigd. Met de aankoop van het terrein ontstaat er schuifruimte om de sport in het plangebied Havenweg – Leemweg te versterken en toekomstbestendig te maken. Ook ontstaan er hierdoor kansen voor woningbouw op vrijkomende locaties. Met de combinatie van beide ontwikkelingen wordt een maatschappelijke meerwaarde gecreëerd.

Status: Voorbereidingskrediet vastgesteld om te komen tot een gebiedsvisie en grondexploitatie.

- School de Bonte Boomhut in de Groene Geest;

Aanleiding: Binnen het plangebied Wijchen West voorzien we de bouw van een nieuwe school 'de Bonte Boomhut'. Dit nemen we mee in de actualisatie van het IHP.

Geraamde investering: € 10 miljoen.

Status: Nog niet opgestart.

- Verduurzamen gemeentelijke gebouwen

Aanleiding: Nederland werkt aan een circulaire en CO2-neutrale gebouwde omgeving in 2050. Dit doet zij met regelgeving, beleid en uitvoeringsinstrumenten. De doelstellingen van het Klimaatakkoord vragen om actie: 55% CO2-reductie in 2030 en een CO2-neutrale gebouwde omgeving in 2050. Samen met bedrijven en organisaties heeft de overheid in het Klimaatakkoord (2019) besloten hoe Nederland een reductie van 55% in 2030 en 95% in 2050 gaat behalen.

Geraamde investering: Nog niet bekend

Status: Planvorming is in ontwikkeling. Momenteel nemen we waar mogelijk verduurzamingsmogelijkheden mee bij het groot onderhoud van onze panden.

N.B. In het voorgaande Integraal Huisvesting Plan (IHP) onderwijs zijn drie scholen genoemd die in de volgende periode van vier jaar (2025 – 2028) aandacht behoeven. Dit zijn Roncalli, Sint Jozef en de Viersprong. Eind 2025 verwachten we het geactualiseerde IHP waarin de benodigde investeringen op korte en lange termijn worden opgenomen, ook kijkend naar nieuwe leerlingprognoses.

Voor de investeringsprojecten heeft de raad een risicoreserve ingesteld, waarmee prijsontwikkelingen kunnen worden afgedekt. Inmiddels zijn er een aantal raadsbesluiten genomen waarmee inzet is gepleegd vanuit deze reserve:

	Bedrag
Risicoreserve grote projecten	€ 10.000.000
Tussen Kasteel en Wijchens Meer	€ -2.819.971
Kraanvogel	€ -154.894
Aanvullend krediet Pro College	€ -200.000
Verduurzaming Mozaïek	€ -1.073.619
Kraanvogel 1a Openbare ruimte	€ -75.000
Kraanvogel 1b aankoop gronden	€ -918.435
Restant na raadsbesluiten	€ 4.758.082
Hart van Zuid gebiedsontwikkeling	€ -3.500.000
Restant	€ 1.258.082

Voor het Hart van Zuid is een raadsbesluit in voorbereiding waarmee aanspraak wordt gedaan op € 3,5 miljoen uit de risicoreserve grote projecten.

Bouwgrondexploitaties

Op basis van de conceptnota grondexploitaties bij de jaarrekening 2024 zijn de begrote winstnemingen begin 2025 als hieronder weergegeven berekend. Uitgebreide onderbouwingen zijn te vinden in de Meerjaren Prognose Bouwgrondexploitaties (MPG), die we gelijktijdig hebben aangeboden met de jaarrekening 2024.

Verwachte exploitatieresultaten bouwgrond (x € 1.000)

Nr.	Complex	Totaal	2024	2025	2026	2027	>2028
1	TKWM	307					307
2	CPO Duurzaam Wonsick	41		41			
3	Kleinschalige woningbouw Batenburg	-198	-198				
4	CPO Bergharen "de Steenuil"	197			197		
5	Wijchen-West*	3.260					3.260
6	Afgewikkelde projecten	0					
	Totaal exploitaties	3.607	-198	41	197	0	3.567
1	Voorziening TKWM (balans)	161	161				
2	Kleinschalige woningbouw Batenburg	198	198				
	Totaal voorzieningen	359	359	0	0	0	0
	Totaal Begroting	3.966	161	41	197	0	3.567

De verliesvoorziening Tussen Kasteel en Wijchens Meer valt in de jaarrekening 2024 vrij, omdat we een klein positief eindresultaat verwachten. In voorbereiding zijn grondexploitaties Havenweg, Hart van Zuid, Kraanvogel 1b, Uitbreiding Bijsterhuizen en CPO Batenburg Noord.

In 2025 verwachten we grondexploitatie Wonsick financieel af te sluiten.

7. Totaalbeeld

In onderstaande tabel treft u een samenvatting aan van de hiervoor genoemde structurele en incidentele effecten op de meerjarenbegroting.

2) Totaal begrotingssaldo Perspectiefnota (x €1.000)

(bedragen x €1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Structureel saldo (hoofdstuk 4)	1.572	1.472	1.407	-515	-174
Incidenteel saldo (hoofdstuk 5)	-803	-1.143	27	-8	0
Bouwgrondexploitaties (hoofdstuk 6)	41	197	0	0	0
Totaal Perspectiefnota	810	526	1.434	-523	-174

Bovenstaande bedragen zijn op basis van bestaand beleid, inclusief het in deze Perspectiefnota aangevraagde nieuw beleid, evenals de uitkomst van de meicirculaire.

8. Provinciaal toezicht

In haar rol van financieel toezichthouder heeft de provincie Gelderland tot taak de financiële positie van de gemeente Wijchen te toetsen aan de op dit moment geldende wet- en regelgeving. De provincie heeft als toetsingskader om in aanmerking te blijven komen voor repressief toezicht:

- Uw begroting is structureel en reëel in evenwicht. De structurele baten dekken ieder jaar ten minste de structurele lasten en de ramingen zijn realistisch. Dit evenwicht geldt voor uw begroting inclusief nieuw beleid. Wij nemen dit mee in onze beoordeling. Als uw begroting niet structureel en reëel in evenwicht is, dan dient aannemelijk te zijn dat het structureel en reëel evenwicht in de begroting in de eerstvolgende jaren (uiterlijk in 2029) tot stand zal worden gebracht.
- Als u de jaarrekening en begroting op tijd inzendt. De jaarrekening vóór 15 juli 2025 en de begroting vóór 15 november 2025.

We voldoen op dit moment aan bovenstaande toets van de provincie, omdat we een structureel positief resultaat voor 2026 verwachten. Daarnaast voldoen we aan het uitgangspunt van het minimaal benodigde positieve resultaat. Dit criterium uit de financiële verordening is ingesteld ter afdekking van het verplicht opnemen van een post voor onvoorzien in de begroting. Wij hebben ervoor gekozen om deze post niet op te nemen aan de kostenkant van de begroting, maar te voorzien door een resultaatnorm.

De toezichthouder heeft tevens een aantal richtlijnen meegegeven, gezien de bijzondere situatie van de kortingen op het gemeentefonds, de oplossingen uit de Voorjaarsnota en de ontwikkelingen jeugdzorg.

- Alle inkomsten uit het gemeentefonds zijn structureel, evenals de kortingen vanaf 2028.
- De aangekondigde maatregelen om de kosten van het jeugdzorgstelsel te beheersen, mag je als stelpost verwerken in de begroting. Daarbij gaat het om de eigen bijdrage op jeugdzorg en het sturen op trajectduur.
- De hogere besparing op de hervormingsagenda vanwege indexering (macro € 507 miljoen) moet worden vertaald in concrete maatregelen. Hiervoor mogen gemeenten geen stelpost opnemen.

We voldoen aan bovenstaande richtlijnen. Onderstaande uitgangspunten hebben wij gehanteerd:

- Alle bedragen uit het gemeentefonds zien wij als structureel.
- CDOKE gelden hebben we gecontinueerd en budgetneutraal opgenomen voor het gehele meerjarenperspectief.
- We hebben de taakmutatie op inkomsten eigen bijdrage jeugdzorg voor 75% als te verwachten baten opgenomen in de begroting vanaf 2028.
- We hebben de taakmutatie 'sturen op trajectduur één op één vertaald als stelpost negatieve kosten.
- We hebben aan de kostenkant niks gedaan met de taakmutatie 'indexatie besparing hervormingsagenda'.
- We verwerken de septembercirculaire integraal in de begroting. We nemen nu geen voorschot op de compensatie jeugdtekorten 2023-2024. We gaan ervan uit dat de verdeling van deze compensatie in de septembercirculaire wordt verwerkt.
- We hebben geen stelpost onderuitputting opgenomen.
- We hebben geen inzet van het surplus van de algemene reserve toegepast in het structurele meerjarenperspectief. De inzet die we in 2025 hadden begroot, trekken we in met de Perspectiefnota.

9. Budgetmutaties structureel bestaand beleid

Onderstaande posten zijn mutaties op bestaand beleid ten opzichte van de actuele meerjarenbegroting. Dit betreffen uitzettingen die onontkoombaar zijn, of door areaaluitbreidingen worden veroorzaakt. Daarnaast nemen we een aantal structureel extra opbrengsten op en ramen we budgetruimte af. Ook laten we een aantal budget neutrale mutaties zien, waarmee we de baten en lasten op het juiste niveau in de begroting opnemen.

Nr.	Onderwerp	Toelichting	2025	2026	2027	2028	2029
Budgetruimte							
9.1	Regionaal ondersteunings-bureau: besparingen	Op verzoek van de gemeenten heeft het ROB besparingsmodelijkheden onderzocht. We verwerken hier de voorgestelde bezuinigingen, waar in het regionale PFO overeenstemming over is verkregen.	€ 0	€ 24.000	€ 24.000	€ 24.000	€ 24.000
9.2	Contract accountant	Op 22 mei 2025 heeft de gemeenteraad een nieuwe accountant aangewezen. De aanbesteding valt gunstig uit t.o.v. het voorgaande contact.	€ 0	€ 47.000	€ 47.000	€ 47.000	€ 47.000
9.3	Opbrengst toeristenbelasting	Op basis van het huidige aantal bezoekers aan Down the Rabbit hole en een inschatting op basis van ervaringscijfers van hotels rondom Nijmegen, schatten we de inkomsten uit toeristenbelasting voor de komende jaren hoger in.	€ 0	€ 105.000	€ 105.000	€ 105.000	€ 105.000
9.4	Vrijval stelposten exploitaties MFA's	Voor MFA Hart van Zuid, MFA Westwijzer en MFA Hernen hebben we stelposten opgenomen ter afdekking van hogere onderhoud- en exploitatielasten, vanaf het moment van oplevering van deze MFA's. Gezien de huidige verwachte oplevermomenten kunnen we deze stelposten deels vrij laten vallen in de eerste jaren.	€ 0	€ 355.600	€ 300.000	€ 200.000	€ 0
9.5	Mantelzorg-waardering	Wettelijk is geregeld dat de gemeente jaarlijks haar mantelzorgers moet waarderen. De vorm hiervoor staat vrij. Dit wordt geregeld in een verordening. We verlagen het bedrag van het mantelzorgcompliment van € 150 euro naar € 50 per jaar. Dit sluit ook meer aan op hoe dit in de regio wordt gedaan. Dit geeft ruimte om de mantelzorgmiddelen anders in te zetten.	€ 0	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000
Subtotaal budgetruimte			€ 0	€591.600	€536.000	€436.000	€236.000
Uitzettingen							
9.6	Wegen	Uitbreiding voor het onderhoud van wegen door de oplevering van de bouwgrondexploitatie fase 4	€ 0	-€ 38.540	-€ 38.540	-€ 38.540	-€ 38.540

Nr.	Onderwerp	Toelichting	2025	2026	2027	2028	2029
		Huurlingsedam. Hiervoor nemen we de onderhouds- en vervangingskosten op ad 20.500 m2 a € 1,88.					
9.7	Brandputten	Uitbreiding van het aantal brandputten; 15 stuks a € 200 per jaar.	€ 0	-€ 3.000	-€ 3.000	-€ 3.000	-€ 3.000
9.8	Paden Hup's	De wandelpaden in de hondenuitlaatplaatsen (hup) zijn voorzien van gemalen waddenzeeschelpen. Het is echter al enkele jaren wettelijk niet meer toegestaan om deze schelpen nog te winnen. Schelpen uit de Noordzee zijn niet geschikt om in paden te verwerken. De afgelopen jaren is met restmateriaal minimaal onderhoud aan de paden uitgevoerd. De kwaliteit van veel paden is nu echter dermate slecht dat groot onderhoud nu dringend noodzakelijk is. Voorgesteld wordt om alle paden (in 2025) te vervangen door een alternatief materiaal (GrouwStabiel). De totale investeringskosten hiervan ramen we nu op € 150.000.	€ 0	-€ 10.500	-€ 10.500	-€ 10.500	-€ 10.500
9.9	Paden Hup's t.l.v. hondenbelasting	Het vervangen van de wandelpaden in de hondenuitlaatplaatsen komt ten laste van de hondenbelasting.	€ 0	€ 10.500	€ 10.500	€ 10.500	€ 10.500
9.10	Kosten inhuur medewerkers wijkbeheer	De inhuur van medewerkers voor het groenonderhoud wordt duurder i.v.m. uitstroom binnen het sociale werkvoorzieningsschap. Mensen met een baanindicatie, in de participatiewet, statushouders en indicatie beschut worden ondergebracht bij een Payroll bedrijf. Hun uurtarief is vergelijkbaar met de aannemerij. Om aan voldoende medewerkers te komen zijn wij ook genoodzaakt om in te huren via uitzendbureaus. De loonkosten stijgen met 7,5%, inclusief de indexering is dat 9%.	-€ 135.000	-€ 140.000	-€ 145.000	-€ 150.000	-€ 155.000
9.11	Baggeren kasteelgracht	Dotatie aan de voorziening baggeren waterpartijen. Het budget voor het verwijderen van het blad uit de kasteelgracht was in het verleden bij de wijkbeheerder ondergebracht. Omdat deze werkzaamheden eens in de 7 jaar worden uitgevoerd, is besloten bij het vaststellen van het huidige baggerplan, dat dit beter ondergebracht kan worden in de voorziening baggeren. In het huidige baggerplan is dit per abuis niet meegenomen. In het eerstvolgende baggerplan wordt dit toegevoegd aan het plan.	€ 0	-€ 8.000	-€ 8.000	-€ 8.000	-€ 8.000
9.12	Rattenbestrijding	Door de aangepaste wetgeving rattenbestrijding (verbod op gifgebruik) is de rattenbestrijding lastiger geworden en arbeidsintensiever.	-€ 10.000	-€ 10.000	-€ 10.000	-€ 10.000	-€ 10.000

Nr.	Onderwerp	Toelichting	2025	2026	2027	2028	2029
9.13	Uitbreiding Areaal OVL	Vanwege de oplevering van de bouwgrondexploitaties Huurlingsedam fase 3 + 4, voegen we 250 stuks lichtmasten toe als areaaluitbreiding.	-€ 16.155	-€ 16.155	-€ 16.155	-€ 16.155	-€ 16.155
9.14	Camerabeheer HTR / JWR	We hebben vijf camera's op het Station Wijchen. De kosten voor storings, vervanging firewall, eventueel switch, vervanging camera's (Hikvision i.v.m. Chinese invloed/hackgevaar) incl. nieuwe NVR recorder, huur hoogwerker liggen structureel hoger dan begroot.	-€ 6.000	-€ 6.000	-€ 6.000	-€ 6.000	-€ 6.000
9.15	Beeldmateriaal	Vervaardiging van de luchtfoto's is (in regio-verband) is opnieuw Europees aanbesteed voor 4 jaar. Kosten vallen hoger uit dan voorgaande jaren. Daarnaast hogere vervaardigingskosten voor het maken van Cycloramabeelden.	-€ 5.400	-€ 5.400	-€ 5.400	-€ 5.400	-€ 5.400
9.16	Beeldmateriaal	Doordat een andere partij de aanbesteding voor de vervaardiging van (obliek)luchtfoto's heeft gewonnen. Is het noodzakelijk om een extra abonnement af te nemen, omdat anders de beelden van de laatste 5 jaar niet meer gebruikt kunnen worden. Historische beelden zijn o.a. van belang voor WOZ, BAG en Handhaving.	-€ 2.000	-€ 2.000	-€ 2.000	-€ 2.000	-€ 2.000
9.17	Naar voren halen investeringsbudget IBOR	Investeringskrediet voor vervanging vangrail, damwand en brug (kunstwerken) voor in totaal € 190.000. In het IBOR was voor het jaar 2025 niet voorzien (pas na 2029) in de vervanging van deze kunstwerken. Schouw heeft ervoor gezorgd dat deze versneld vervangen moeten worden om de veiligheid te waarborgen.	€ 0	-€ 6.600	-€ 6.600	-€ 6.600	-€ 6.600
9.18	Babsen	De kosten van Babsen (Buitengewoon Ambtenaar van de Burgerlijke Stand) zijn niet voldoende opgenomen in de begroting.	€ 0	-€ 17.000	-€ 17.000	-€ 17.000	-€ 17.000
9.19	Leges Babsen	Hiertegenover staan ook (deels) hogere leges voor burgerlijke stand.	€ 0	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
9.20	Bestedingsplan Robuuste toegang	Op 20 mei stelde het college het bestedingsplan Robuuste toegang vast. We ramen hier het meerjarig bestedingsplan Robuuste toegang. Dit is onderdeel van de lokale aanpak hervormingsagenda Jeugd. Reeds (incidenteel) beschikbaar gestelde middelen zetten we hier meerjarig in. Over de jaren heen is dit budgetneutraal.	€ 509.000	-€ 167.706	-€ 166.416	-€ 149.385	-€ 25.493
9.21	Bestedingsplan Robuuste toegang via egalisatiereserve	Het uitsmeren van de middelen bestedingsplan robuuste toegang egaliseren we met de reserve jeugd.	-€ 400.000	€ 140.000	€ 140.000	€ 120.000	€ 0

Nr.	Onderwerp	Toelichting	2025	2026	2027	2028	2029
9.22	Professioneel beheer Maatschappelijk vastgoed	Volgens de Notitie Beheer en exploitatie Maatschappelijk vastgoed, vastgesteld door de raad 21-10-2021, regelen we professioneel betaald beheer op Multifunctionele accommodaties. Specifiek voor MFA De Suikerberg en De Westwijzer.	€ 0	-€ 30.000	-€ 30.000	-€ 30.000	-€ 30.000
9.23	Onderhoud fiets- en wandelrouten netwerk	Op verzoek van de gemeenten in de GMR gaat het Routebureau Arnhem Nijmegen voor de gemeenten het beheer en onderhoud verzorgen van de fiets- en wandelrouten netwerken. Het Routebureau heeft hiervoor een kostenberekening gemaakt. Dit leidt tot een noodzakelijke kostenuitzetting voor de gemeente inclusief indexering.	-€ 4.000	-€ 4.120	-€ 4.244	-€ 4.371	-€ 4.502
9.24	Regionaal ondersteunings-bureau en regioprogramma Jeugd 2026	Het Regionaal ondersteuningsbureau (ROB) heeft een financiële vooruitblik gegeven over de verwachte kosten 2026 en verder. Dit geldt ook voor het regioprogramma Jeugd 2026. Dit leidt met name bij het regioprogramma Jeugd tot een kostenstijging als gevolg van het wegvallen van de (meerjarige) dekking van de regionale Blokhuismiddelen. Daarnaast worden de bijdragen geïndexeerd conform afspraak.	€ 0	-€ 17.000	-€ 17.000	-€ 17.000	-€ 17.000
9.25	Prenatale zorg	We zetten regionaal de subsidie prenatale zorg in. Dit is een preventieve aanpak, waarbij er ingezet wordt op een goede en gezonde start van het kind en de jonge ouders. Kosten hiervan zijn de afgelopen jaren niet geïndexeerd. Daarnaast vond dekking plaats vanuit de SPUK IZA, waarvan nog niet zeker is of deze doorloopt in 2026.	€ 0	-€ 5.000	-€ 5.000	-€ 5.000	-€ 5.000
9.26	Peuterspeelzaal	Vrijval structurele budgetruimte peuterspeelzalen.	€ 0	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000
9.27	Voetveren geen opbrengsten	Het verenfonds bestaat sinds 2025 niet meer, daarom vervalt deze bijdrage.	€ 0	-€ 6.135	-€ 6.135	-€ 6.135	-€ 6.135
9.28	Promotie	Bijdrage Wijchen = promotie is in 2024 ten onrechte afgeraamd.	€ 0	-€ 5.350	-€ 5.350	-€ 5.350	-€ 5.350
9.29	RN7	Gemeenten hebben conform de Mediawet een instandhoudingsplicht voor de lokale publieke omroep. Dat betekent dat het college van B&W verantwoordelijk is voor de bekostiging van de lokale omroep. Als lokale omroepen al zijn opgegaan in een streekomroep, dan zorgen de betreffende gemeenten gezamenlijk voor de bekostiging. Deze financiering loopt via het Gemeentefonds, waarvoor het ministerie van BZK verantwoordelijk is.	€ 0	-€ 5.000	-€ 5.000	€ 0	€ 0

Nr.	Onderwerp	Toelichting	2025	2026	2027	2028	2029
9.30	Padelbanen Haanenbergh	Conform bestaand beleid breiden op verzoek van de vereniging het RSA uit met de nieuwe padelbanen. Na realisatie van de banen worden deze onderhouden door de Stichting Groene Grasvelden. De gemeente betaalt 55% van de kosten. Er wordt een jaarlijkse storting gedaan in de RSA reserve tennis t.b.v. de vervanging van de toplaag van de banen. De gemeente draagt 66% bij, de vereniging 33%.	€ 0		-€ 3.200	-€ 3.200	-€ 3.200
	Subtotaal uitzettingen		-€ 69.555	-€337.006	-€344.040	-€347.136	-€348.375
	Budget neutrale aanpassing bestaand beleid						
9.31	Vervangen stamriool Europaplein	Eerder was, in 2018, gepland om gelijktijdig met het project TKWM een deel van het stamriool Europaplein te vervangen. Gezien de ligging van dit riool is na onderzoek gebleken dat vervangen geen optie is. Geadviseerd wordt om deze leidingen te relinen met een constructieve liner. Dit is vergelijkbaar met een vervanging. Door aanzienlijke prijsstijgingen en noodzakelijke bijkomende kosten, bijvoorbeeld het verpompen van rioolwater om de uitvoering mogelijk te maken, is er aanvullend krediet nodig. Het aanvullend krediet kan gedekt worden uit de Voorziening Riolerings.	-€ 123.000				
9.32	Dekking vervangen stamriool Europaplein	Dekking extra kosten stamriool uit voorziening riool (egalisatievoorziening).	€ 123.000				
9.33	Boomonderhoud- en vervanging	Voor een robuust bomenbestand is een goede groeiplaats een vereiste. Om de kwaliteit van de groeiplaatsen in beeld te krijgen en waar de mogelijkheden zijn voor verbetering, is een nulmeting nodig.	-€ 60.000				
9.34	Dekking boomonderhoud en vervanging	Dekking nulmeting bomenbestand uit reserve groen.	€ 60.000				
9.35	Plan van aanpak handhaving afval(dumping)	Bij uitwerken plan van aanpak voor afvaldumpingen is externe ondersteuning nodig. Totaalplan wordt samen met Druten opgesteld. Aanvraag Wijchen is 65% van totaalkosten.	-€ 6.500				
9.36	Dekking plan van aanpak handhaving afval	Dekking vanuit afvalvoorziening.	€ 6.500				

Nr.	Onderwerp	Toelichting	2025	2026	2027	2028	2029
9.37	Afronding campagne Weet Wat je achterlaat	Om de campagne netjes af te ronden zijn er dit jaar nog kosten. Raad is hierover geïnformeerd d.m.v. de informatienota '263424 geen budget aanvraag Weet Wat Je Achterlaat 2025'.	-€ 4.285				
9.38	Dekking afronding campagne Weet Wat je achterlaat	Dekking vanuit de afvalvoorziening.	€ 4.285				
9.39	Onderhoudsprojecten asfaltbestek 2026	Verwachte onderhoudsprojecten 2026 zijn hoger dan geraamd in eerdere begroting. Extra uitgaven m.n. in gebieden waar veel aanpassingen kabels en leidingen zijn geweest. Onderhoud is nodig om te blijven voldoen aan het vastgestelde kwaliteitsniveau volgens het IBOR-beleid.		-€ 187.000			
9.40	Dekking onderhoudsprojecten asfaltbestek 2026	Dekking vanuit reserve wegen.		€ 187.000			
9.41	Project Heumenseweg - bomen herplantplicht provincie (project 21184)	Onderzoeksfase en kappen van de bomen binnen dit project is afgerond. Herplanting moet nog plaatsvinden. We hebben een offerte onderliggend aan het opgenomen bedrag.	-€ 90.000				
9.42	Dekking Project Heumenseweg - bomen herplantplicht provincie (project 21184)	Dekking vanuit reserve groen.	€ 90.000				
9.43	Operationeel vervangingsplan riolering (vrijverval)	Er dient een operationeel vervangingsplan vrijvervalriolering te worden opgesteld om het meerjarenplan voor vervangingen te actualiseren. Op basis van dit geactualiseerde plan wordt ook de Voorziening Riolering aangepast.	-€ 22.000				
9.44	Dekking operationeel vervangingsplan riolering (vrijverval)	Dekking vanuit de voorziening tariefsegalisatie.	€ 22.000				
9.45	Huisvestingskosten Sociaal team inbrengen in de WDW.	We brengen de huisvestingskosten van het sociaal team Wijchen budgetneutraal in, in de WDW. Dit betreft het aframen van het budget huurkosten Mozaïek.		€ 132.021	€ 135.454	€ 138.840	€ 142.311
9.45	Huisvestingskosten Sociaal team inbrengen in de WDW.	We brengen de huisvestingskosten van het sociaal team Wijchen budgetneutraal in, in de WDW. Dit betreft het ophogen van de bijdrage aan de WDW m.b.t. deze huurkosten.		-€ 132.021	-€ 135.454	-€ 138.840	-€ 142.311

Nr.	Onderwerp	Toelichting	2025	2026	2027	2028	2029
9.46	Beschermd Wonen	De doordecentralisatie van beschermd wonen van centrumgemeenten naar alle gemeenten en een bijbehorend woonplaatsbeginsel staat gepland voor 1 januari 2027. Het is nog onduidelijk of dit ook daadwerkelijk doorgaat op de geplande datum. 2025 en 2026 is een tussenjaar, daarvoor krijgen we middelen vanuit de centrumgemeente. Uitbetaling als voorschot. Definitieve verrekening vindt plaats op basis van jaarrekening. E.e.a. onder voorbehoud goedkeuring door de gemeenteraad Nijmegen.		-€ 368.963	-€ 494.138	-€ 579.252	-€ 579.252
9.47	Dekking Beschermd Wonen	De doordecentralisatie van beschermd wonen van centrumgemeenten naar alle gemeenten en een bijbehorend woonplaatsbeginsel staat gepland voor 1 januari 2027. Het is nog onduidelijk of dit ook daadwerkelijk doorgaat op de geplande datum. 2025 en 2026 is een tussenjaar, daarvoor krijgen we middelen vanuit de centrumgemeente. In 2025 en 2026 worden er meerdere niet voorziene uitgaven BW en MO verwacht.		€ 368.963	€ 494.138	€ 579.252	€ 579.252
9.48	Statushouders WI2021 inburgering	Stelpost Voorlopig extra inkomsten Specifieke uitkering (SPUK) wet inburgering 2021		€ 426.796	€ 426.796	€ 426.796	€ 426.796
9.49	Dekking statushouders WI2021 inburgering	Stelpost Voorlopig extra bestedingsruimte Specifieke uitkering (SPUK) wet inburgering 2021		-€ 426.796	-€ 426.796	-€ 426.796	-€ 426.796
9.50	Onderwijs Achterstanden Beleid (OAB 2025)	Stelpost Voorlopig extra inkomsten Specifieke uitkering (SPUK) Onderwijsachterstandenbeleid gelden 2025		€ 106.047	€ 106.047	€ 106.047	€ 106.047
9.51	Dekking OAB 2025	Stelpost Voorlopig extra bestedingsruimte Specifieke uitkering van het rijk (SPUK) Onderwijsachterstandenbeleid gelden 2025.		-€ 106.047	-€ 106.047	-€ 106.047	-€ 106.047
	Subtotaal Budget neutraal		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	Subtotaal budgetruimte		€ 0	€591.600	€536.000	€436.000	€236.000
	Subtotaal uitzettingen		-€ 69.555	-€337.006	-€344.040	-€347.136	-€348.375
	TOTAAL BESTAAND BELEID		-€ 69.555	€ 254.594	€ 191.960	€ 88.864	-€112.375

10. Nieuw beleid structureel

Onderstaande posten betreffen nieuw beleid voor 2025 en verder. Met het vaststellen van de Perspectiefnota accordeert de raad deze uitzettingen.

Nr.	Onderwerp	Toelichting	Bedrag investering	2025	2026	2027	2028	2029
10.1	Fietsstraat Alverna - TKWM	In de informatienota "Hoogwaardige fietsroutes Alverna - TKWM", hebben we aangekondigd bij de Perspectiefnota een aanvraag te doen voor de fietsstraat Alverna - TKWM. Het aanleggen van een fietsstraat tussen Alverna en TKWM vanaf de Graafseweg via de Leemweg, Acasiastraat en Lindenstraat naar de Meester van Coothlaan. Investering 2026, eerste afschrijving 2027.	-€1.814.500			-€ 49.230	-€ 49.230	-€ 49.230
10.2	Uitvoeren aanbevelingen overige fietsroutes Alverna - TKWM	In de informatienota "Hoogwaardige fietsroutes Alverna - TKWM", hebben we de verbeteringen beschreven op de fietsroute Alverna - TKWM. Het aanpakken van diverse kleine knelpunten op de fietsroutes via de Valendrieseweg en de Oosterweg. Investering 2025 van €80.000, eerste afschrijving 2026.	-€ 80.000		-€ 2.776	-€ 2.776	-€ 2.776	-€ 2.776
10.3	Structurele bijdrage CMW	Het winkelcentrum van Wijchen is het hart van Wijchen. Het centrum verhoogd de aantrekkelijkheid en leefbaarheid van de gehele gemeente. Afgelopen drie jaar is er door de gemeente een totale financiële bijdrage gedaan van €75.000,-. Op 8 april was het congres Wijchen Centrum 2030. Komende jaren gaan we aan de slag met de actiepunten van deze avond. Zowel het CMW als pandeigenaren innen gelden bij hun achterban. Het is van cruciaal belang dat we als gemeente structureel gaan bijdragen aan een toekomstbestendig centrum om te transformeren naar een place to be naar een place to live.			-€ 17.500	-€ 17.500	-€ 17.500	-€ 17.500
10.4	Lease-auto's t.b.v. rechercheurs IBO	In 2024 zijn meerdere rechercheurs blootgesteld aan onveilige werksituaties. Hierbij gaat het vooral om het achtervolgen en klemrijden van de rechercheurs in hun privéauto's door			-€ 11.033	-€ 11.033	-€ 11.033	-€ 11.033

Nr.	Onderwerp	Toelichting	Bedrag investering	2025	2026	2027	2028	2029
		betrokkenen in zaken die betrekking hebben op fraude met bijstandsuitkeringen. Het is echter van groot belang zorg te dragen dat medewerkers hun werk zo goed mogelijk kunnen uitvoeren. Dat betekent: een veilige werkomgeving, de juiste spullen of kleding en al het andere wat nodig is om jouw werk gezond en veilig te doen. Daarbij speelt, hoe meer risico medewerkers lopen bij het uitoefenen van hun werk, hoe meer maatregelen de werkgever moet nemen. In dit verband is al eerder geopperd om over te gaan op het inzetten van leaseauto's voor medewerkers 'in de buitendienst' bij het IBO. Gezien de omstandigheden is het nu zover om hiertoe over te gaan. De kosten die hiermee verband houden worden de deelnemende gemeenten in rekening gebracht.						
10.5	Speelbos Wijchen (Park Noord)	In het collegeprogramma is een speelbos opgenomen. In januari 2025 is aan de raad een informatienota voorgelegd over de realisatie van dit speelbos. Daarin is opgenomen dat bij de integrale afweging van de perspectiefnota een besluit wordt genomen of er budget beschikbaar wordt gesteld. De investering in 2026 bedraagt € 150k, de kapitaal- en beheerslasten bedragen structureel € 19k.	-€ 150.000			-€ 19.000	-€ 19.000	-€ 19.000
10.6	3x3 basketbalveld	Initiatiefnemers vanuit basketbalvereniging Wyba hebben het plan opgepakt om een 3x3 basketbalveld (Ilse Arts court) te realiseren in 2025 op de bestaande sportkooi op de campus (naast de beachvelden). Het is openbaar toegankelijk en voor iedereen te gebruiken, ongeacht fysieke beperking. Het onderhoud, beheer en vervanging komt bij de gemeente te liggen.	-€ 25.000		-€ 1.750	-€ 1.750	-€ 1.750	-€ 1.750
10.7	Subsidie indexatie: Dorpshuizen en wijkcentra	Het normbedrag van € 7.000 voor beheerkosten, zoals genoemd in artikel 14 van de ASV, is sinds 2008 niet geïndexeerd. Beheerders geven aan dat dit bedrag niet meer aansluit bij de huidige			-€ 27.000	-€ 27.000	-€ 27.000	-€ 27.000

Nr.	Onderwerp	Toelichting	Bedrag investering	2025	2026	2027	2028	2029
		realiteit. Tijdens het overleg met het platform van dorpshuizen is dit duidelijk bevestigd. Bij indexatie volgens de CPI zou het bedrag in 2024 op € 10.205,- per wijkcentrum uitkomen. We hebben de ophoging van het bedrag per dorpshuis gefaseerd: met € 1.400 in 2026 en nog eens € 1.600 in 2027.						
10.8	Subsidie indexatie: Dorpshuizen en wijkcentra (volwassenen activiteiten)	De normbedragen voor activiteiten in artikel 15 zijn sinds 2014 niet geïndexeerd, terwijl dorpen groeien en nieuwe wijken zijn ontstaan. Ook is de bevolkingssamenstelling veranderd. Kleine kernen maken bovendien relatief meer kosten per activiteit. De huidige verdeelsleutel doet hier onvoldoende recht aan. Een aangepaste sleutel én indexatie zorgen voor een eerlijkere verdeling van middelen vanaf 2026.			-€ 5.375	-€ 5.375	-€ 5.375	-€ 5.375
10.9	Subsidie indexatie: Dorpshuizen en wijkcentra (jeugd activiteiten)	De normbedragen voor activiteiten in artikel 15 zijn sinds 2014 niet geïndexeerd, terwijl dorpen groeien en nieuwe wijken zijn ontstaan. Ook is de bevolkingssamenstelling veranderd. Kleine kernen maken bovendien relatief meer kosten per activiteit. De huidige verdeelsleutel doet hier onvoldoende recht aan. Een aangepaste sleutel én indexatie zorgen voor een eerlijkere verdeling van middelen vanaf 2026.			-€ 5.375	-€ 5.375	-€ 5.375	-€ 5.375
10.10	Subsidie indexatie: Vrijwilligers bedank dag	De subsidie voor de Vrijwilligersbedankdag is sinds 2019 niet meer geïndexeerd, terwijl de kosten sindsdien zijn gestegen. Tegelijkertijd neemt het aantal vrijwilligers af, wat het belang van waardering onderstreept. De belangstelling voor de bedankdag neemt toe: het aantal aanmeldingen stijgt en er is inmiddels een wachtlijst ontstaan. Een verhoging van de subsidie draagt bij aan de organisatie van deze dag.			-€ 3.500	-€ 3.500	-€ 3.500	-€ 3.500
10.11	Taalcafé Wijchen	Er is een Taalcafé voor niet-inburgeringsplichtige inwoners die blijvend willen werken aan het verbeteren van hun taalvaardigheid. Er is extra		-€ 4.000	-€ 8.000	-€ 8.000	-€ 8.000	-€ 8.000

Nr.	Onderwerp	Toelichting	Bedrag investering	2025	2026	2027	2028	2029
		geld nodig om het aanbod te behouden voor de 30 tot 40 wekelijkse deelnemers. In het regionaal programma basisvaardigheden is afgesproken dat er lokaal informeel aanbod is voor verbetering van basisvaardigheden in de strijd tegen laaggeletterdheid. Het Taalcafé is een dergelijk aanbod. De gemeente heeft zich eerder gecommitteerd aan dat regionaal programma. Een alternatief voor deze inwoners is lokaal niet aanwezig.						
10.12	Loopbaan oriëntatie en talentontwikkeling kwetsbare vmbo-leerlingen	Vmbo-leerlingen met een beperkt eigen netwerk, beperkte basisvaardigheden en weinig vertrouwen in hun eigen mogelijkheden hebben baat bij gericht aanvullend aanbod ter voorbereiding op de arbeidsmarkt. Gerichte begeleiding verkleint het risico op mismatches in vervolgonderwijs, uitval en werkloosheid. Vroege ondersteuning helpt hen talenten te ontdekken, bewuste keuzes te maken en werknemersvaardigheden te ontwikkelen. Dit vergroot kansengelijkheid en economische zelfstandigheid. We werken samen met lokale ondernemers, wat de lokale economie versterkt en bijdraagt aan het oplossen van tekorten in cruciale sectoren zoals zorg, techniek, retail en horeca. Dit sluit aan bij de ambities uit het Strategisch Kompas 2035.			-€ 5.000	-€ 10.000	-€ 10.000	-€ 10.000
10.13	Borgstelling sportverenigingen	In de het treasury statuut is opgenomen dat de raad partijen moet goedkeuren waaraan we borgstellingen verlenen bij het aantrekken van geldleningen. Om het proces tot het verlenen van borgstellingen aan sportverenigingen te versoepelen, stellen we voor dat zodra de Stichting Waarborgfonds Sport een toets heeft gedaan en daarbij een positief advies geeft, het college mag besluiten tot het verstrekken van een borgstelling. Bij de actualisatie van het treasury statuut nemen we dit punt mee. Financieel heeft het op voorhand geen		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

Nr.	Onderwerp	Toelichting	Bedrag investering	2025	2026	2027	2028	2029
		consequenties. Op het moment dat het college borgstellingen verleend, dan nemen we dit op in ons risicoprofiel.						
10.14	Zwemles B en C toevoegen aan kindregeling	Bij de Kindregeling zien we dat 0% van de kinderen zelfstandig doorstroomt naar diploma B, tenzij ze via Stichting Leergeld extra ondersteuning krijgen. Dit betekent dat kinderen uit kwetsbare gezinnen slechts een basisniveau van zwemvaardigheid behalen, wat niet voldoet aan de nationale norm voor zwemveiligheid (het volledige ABC). Momenteel hebben we in onze begroting 35 kinderen opgenomen die via de kindregeling gebruik maken van de regeling bekostiging zwemles voor diploma A. We onderzoeken richting de begroting 2026 of dit nog voldoende voldoet of dat er een wijziging nodig is op de huidige kindregeling op dit onderwerp.			Pm	Pm	Pm	Pm
10.15	Nieuwe agenda dienstverlening 2025-2028	We proberen de nieuwe agenda dienstverlening 2025-2028, die op dit moment wordt voorbereid, kostenneutraal te realiseren. Het kan zijn dat er de komende jaren toch aanvullende middelen voor de uitvoering nodig zijn. Hierin volgt dan een apart voorstel. Daarom vermelden we dit als p.m.			Pm	Pm	Pm	Pm
	TOTAAL			-€ 4.000	-€ 87.309	-€160.539	-€160.539	-€160.539

11. Posten incidenteel

Onderstaande posten betreffen mutaties op incidentele ramingen t.o.v. de actuele meerjarenbegroting. (Min is nadeel)

Nr.	Onderwerp	Toelichting	2025	2026	2027	2028	2029
Nieuw beleid							
11.1	Leven met Water	In het project Leven met Water herdenken vijf gemeenten de Watersnood van 1926 langs de thema's verleden, heden en toekomst. Centraal staat hierbij de regie en coördinatie op de initiatieven vanuit bewoners en instellingen rondom deze herdenking en bewustwording van water in onze regio. Op 15 april stelde het college de opzet van het project via een kern-, groei- en parallel ontwikkelprogramma vast, waarbij de financiering van de eerste € 25k gedekt was en voor het restant nog integraal afgewogen moest worden.	-€ 25.000				
11.2	Plan van aanpak bestaande wijken rondom het voorzieningshart Hart van Zuid	In het plan van aanpak bestaande wijken rondom het voorzieningshart Hart van Zuid gaan we samen met Talis en de andere wijkprofessionals aan de slag om de leefbaarheid te verbeteren. Daartoe zetten we in op een sociaal spoor om de overlast aan te pakken en de sociale cohesie te bevorderen en een fysiek spoor ten behoeve van het optimaliseren van de kwaliteit van de leefomgeving. Dit laatste pakken we op samen met bewoners en heeft betrekking op achterpaden, schuttingen, muren, afval etc. We komen met een voorstel om het woonfonds hiervoor in te zetten.		Pm			
11.3	Ruimtelijk perspectief landschap Druten-Wijchen-Nijmegen-Heumen	Vanuit onze ambities voor 'Meer landschap, meer stad' onderzoeken we in 2025 in GMR-RvN-verband het ruimtelijke perspectief voor het landschap tussen Druten-Beuningen-Wijchen-Nijmegen. Globaal is dit ten noorden van Wijchen. De logische vervolgstap is hetzelfde te doen voor het overige landschap rondom Wijchen: van Druten tot Heumen; met o.a. de groene ontwikkelingszone Heumen-Horssen en het vennengebied. En hier procesgeld voor te reserveren.		-€ 15.000			
11.4	Masterplan Das	Uitwerken van een gemeente breed Masterplan in relatie tot de ruimtelijke ontwikkeling en de aanwezigheid van de Das in Wijchen. Verschillende	-€ 50.000	-€ 50.000			

Nr.	Onderwerp	Toelichting	2025	2026	2027	2028	2029
		maatschappelijk belangrijke ontwikkelingen in Wijchen zitten hierdoor nu op slot. Bestuurlijke overleggen met Das en Boom en de provincie Gelderland geven aanleiding om een masterplan uit te werken. Budget is nodig om externe expertise in te huren. Na de zomer komt het College met een concreet voorstel.					
11.5	Externe ondersteuning implementatie OVL beleidsplan	Conform motie raad 24-244650. De gemeenteraad heeft op 17 oktober 2024 naar aanleiding van de evaluatie van de pilot "licht waar nodig, donker waar mogelijk" in de wijken Veenhof, Saltshof, Woezik en Hof van Hagevoort in de motie "Licht in de duisternis" haar steun uitgesproken voor de uitgangspunten zoals vastgesteld in het beleidsplan. Daarnaast is het college gevraagd een extern verlichtingsbureau de plannen van de gemeente en het alternatief plan van de lbg Woezik te vergelijken en daartoe met een advies te komen. Ook is het college gevraagd, om voor een verdere uitrol een gedegen projectstructuur op te zetten. Begin 2025 is een externe projectleider gevraagd een projectstructuur op te zetten voor de verdere uitrol en heeft een verlichtingsbureau een rapportage opgesteld, waarin voorgestellen worden gedaan voor gebiedsgerichte aanpak, op basis van een op te stellen plan (het zgn. lichtkader). Voor het opstellen van het lichtkader (€ 70k), de projectleiding (€ 80k) en een zorgvuldig communicatietraject (€ 50k) zijn kosten verbonden, die niet voorzien waren binnen het oorspronkelijk plan.	-€ 200.000				
11.6	Scouting Woezik verbouwing	Scouting Woezik vraagt een projectsubsidie aan voor de renovatie van de blokhut. Hiermee wordt een duurzame ruimtelijke voorziening bedoeld. Deze subsidie kan op basis van Hoofdstuk 7, artikel 32, van de subsidieregeling gemeente Wijchen worden verleend. Scouting Woezik zorgt voor cofinanciering.		-€ 20.000			
11.7	Emilia van Nassau, historische roman	Emilia van Nassau was de belangrijkste bewoner van Kasteel Wijchen. Emilia is een icoon voor Wijchen en een voorbeeld voor velen. We komen Emilia in het Wijchense wel tegen, maar haar bekendheid is desondanks gering. We willen via een historische		-€ 20.000			

Nr.	Onderwerp	Toelichting	2025	2026	2027	2028	2029
		roman haar bekendheid onder Wijchenaren vergroten, en haar meer als toeristische promotie benutten. Het boek zet Wijchen in de etalage. Budget voor aanschaf en bijdrage in schrijver honorarium.					
11.8	MFA Hart van Zuid	Het voorbereidingskrediet om te komen tot de uitgangspunten voor de bouw van het gemeentelijk vastgoed in het plangebied Hart van Zuid wordt afgerond in 2025. Om in 2028 te kunnen starten met de bouw van het gemeentelijk vastgoed is een aanvullend voorbereidingskrediet van 200K nodig om te kunnen komen tot een PVE met bijbehorende ramingen.	-€ 200.000				
11.9	MFA Hart van Zuid dekking kapitaallasten	Het voorbereidingskrediet wordt gedekt uit de structurele kapitaallasten voortkomend uit de investering.	€ 200.000				
11.10	Maatregelen hervormings-agenda jeugd	We richten ons op het realiseren van het robuust sociaal team en stevige sociale basis. Dit betekent meer vrij toegankelijke zorg passend bij de vragen van bewoners ontwikkelen en het investeren in capaciteit en kennis van het sociaal team om zelf zorg te gaan bieden. We hebben een hogere inzet van Welzijn nodig om de ontwikkeling van stevige sociale basis te kunnen realiseren. Deze inzet zal zich terugverdienen door minder inzet van zorgproducten. Structureel zal dit leiden voor een verschuiving van middelen van de achterkant (geïndiceerde zorg) naar de voorkant (vrij toegankelijk aanbod). Ook zullen we deze middelen aanwenden om voldoende beleids capaciteit te hebben om deze verandering te kunnen vormgeven.		Pm	Pm		
11.11	Voorbereiding hoogspanning station	Het Rijk (als bevoegd gezag en TenneT als initiatiefnemer) heeft besloten dat er een hoogspanningsstation moet worden gerealiseerd in Wijchen om de knelpunten in het landelijk netwerk op te lossen. De start van het project is half juni met de publicatie van het voornemen tot participatie. Deze ontwikkeling heeft grote gevolgen voor Wijchen, met name voor de (landelijke)omgeving, voor inwoners en gebruikers, etc. Hiervoor moeten wij als gemeente snel kunnen bijschakelen op kennis, inhoud, participatie en	-€ 50.000	Pm	Pm	Pm	

Nr.	Onderwerp	Toelichting	2025	2026	2027	2028	2029
		proces en daarvoor hebben we externe deskundigheid nodig op de verschillende aspecten. Dit traject loopt door tot 2028, waarna het vergunningentraject door de gemeente zal moeten worden opgepakt. Het Rijk heeft in eerste instantie aangegeven geen vergoeding hier tegenover te stellen. We zijn met hen hierover nog in gesprek. Daarom nemen we voor 2025 een bedrag op, maar zetten we de jaren 2026 en verder op PM. Hier komen we bij de begroting op terug.					
11.12	Speel-o-theek Mozaïek	In mei 2025 is de evaluatie van de effecten van de verhuizing van de speel-o-theek naar de locatie bibliotheek. De speel-o-theek ontving 2024 en 2025 per jaar € 15.000 subsidie voor huisvestingskosten. De speel-o-theek dient zich gedurende die periode maximaal in te spannen om het aantal leden en uitleningen toe te laten nemen om eigen inkomsten te vergroten en financieel minder afhankelijk te worden. Voor de jaren 2026 en 2027 nemen we incidenteel geld op. In 2027 evalueren en beoordelen we of Speel-o-theek zelfstandig verder kan.		-€ 10.000	-€ 10.000		
	Totaal uitzettingen nieuw beleid		-€ 325.000	-€ 115.000	-€ 10.000	€ 0	€ 0
	Bestaand beleid						
11.13	Munitax deelnemersbijdrage	Munitax heeft de begroting 2026 vastgesteld. Omdat het hoge aantal beroepsschriften voortkomend uit de piek aan bezwaarschriften van 2023, nog altijd aanhoudt, blijft de begroting van Munitax op het niveau van 2024 en 2025. Gezien het feit dat er een afweging gemaakt wordt om over te stappen naar de BSR en de meerkosten verband houden met een incidentele piek aan bezwaarschriften, bezien we de extra bijdrage vooralsnog als incidenteel voor 2026.		-€ 378.000			
11.14	Herstellen gevels MFA Suikerberg	Begin 2025 is een Trespa plaat van de gevel gekomen, de ophangconstructie van deze platen is ondeugdelijk aangebracht. Het gevaar bestaat dat een andere plaat ook naar beneden zou komen. Voor nood zijn tijdelijk langere schroeven toegepast, maar dit is een	-€ 191.000				

Nr.	Onderwerp	Toelichting	2025	2026	2027	2028	2029
		lapmiddel. Daarnaast zijn er warmte-/koudeklachten aan de gevels die we ook willen oplossen. We onderzoeken of we mogelijk kosten kunnen verhalen. Later zullen we nog met een voorstel komen voor verduurzaming van het gebouw.					
11.15	Ecologisch onderzoek Kasteelgracht	Er dient een ecologisch onderzoek plaats te vinden in/rondom de kasteelgracht. Dit i.v.m. het onderhoud en baggeren in de toekomst.	-€ 7.500				
11.16	Bestedingsruimte Integraal zorgakkoord	In 2025 starten we in het kader van gezondheidspreventie en beweging met het project Fitcoins, een deel van de uitgaven zal in 2026 worden gemaakt. Dit wordt gedekt vanuit de doorgeschoven bestedingsruimte die in 2024 is ontstaan door het IZA.	€ 23.000	-€ 23.000			
11.17	VMBO On Stage Regio Nijmegen	Eerder is een meerjarige subsidie toegekend voor de jaren 2024 t/m 2026. Voor 2026 blijkt hiervoor nog geen middelen te zijn vrijgemaakt. Met de toekenning ontstaat een juridische verplichting. Er is geen budgetruimte om dit op te vangen binnen de reeds gealloceerde middelen.		-€ 5.000			
11.18	STORM aanpak	STORM is een suïcide aanpak. Dit wordt regionaal ingezet als onderdeel van het regioprogramma jeugd. Destijds is besloten deze aanpak t/m 2026 in te zetten. De kosten in 2026 vallen hoger uit vanwege stijgende loonkosten.		-€ 11.000			
11.19	VTH	We werken aan een nieuw VTH beleid en proces vanuit de wettelijke verplichting en aanbevelingen uit eerder rekenkameronderzoek. Doel is om VTH-proces gelijk te trekken met de verplichte beleidscyclus uit de Omgevingswet. Voor effectief beleid en proces moeten we periodiek een risico- en gebiedsanalyse laten uitvoeren. Het aangevraagde bedrag is voor om de analyse te maken en voor externe advisering m.b.t. implementatie van de uitkomst.		-€ 10.000			
11.20	Tijdelijke uitbreiding griffie	In maart 2025 heeft de gemeenteraad met de beslisnota tijdelijke uitbreiding griffie besloten de formatie op de griffie tijdelijk uit te breiden, Om alle noodzakelijke werkzaamheden in de aanloop naar de verkiezingen tijdig en volledig uitvoeren. Hiermee wordt ervoor gezorgd dat van de "oude" raad op een		-€ 79.500			

Nr.	Onderwerp	Toelichting	2025	2026	2027	2028	2029
		goede manier afscheid kan worden genomen en dat de installatie van de nieuwe raad effectief en efficiënt verloopt. € 38k is benodigd voor de verlenging van de huidige griffier en het overige deel (€ 41.500) voor de inhuur van de projectondersteuner.					
11.21	Padelbanen Haannenbergh	TPV Haannenbergh wil 2 extra padelbanen realiseren en heeft de gemeente gevraagd om een bijdrage vanuit het beleidskader 'Investerings buitensport'.		-€ 17.000			
	Totaal Incidenteel bestaand beleid		-€ 175.500	-€ 523.500	€ 0	€ 0	€ 0

12. Incidenteel totaalbeeld

Incidenteel meerjarenperspectief (x € 1)	2025	2026	2027	2028	2029
Programmabegroting 2020					
Ondernemers Awards	-7.500		-7.500		
Begroting 2023					
Actieplan communicatie klimaatadaptatie	-60.000				
Integraal plan WDW	-35.640	-19.440			
Perspectiefnota 2023					
Vervangende nieuwbouw MFA Westwijzer	-50.000				
Vervangende nieuwbouw MFA Westwijzer	-20.000				
Extra FTE toezicht kabels en leidingen	-31.500				
Wijchen schaatst		-14.000			
Kosten verplaatsing weekmarkt i.v.m. Wijchen Schaatst		-6.500			
STORM aanpak 2024-2026	-20.119	-42.300			
Begroting 2024					
Rekenkamer	-17.800				
Archiefwet	-55.000				
Samen actief en sportief.	-60.000	-60.000			
Startup Wijchen	-5.000	-5.000			
Speel-o-theek	-15.000				
Tijdelijke huisvesting Basisschool Zuiderpad	-70.000	-70.000	-70.000		
Geluidmetingen bij evenementen in centrum Wijchen	-15.000				
Openbare laadpalen	-10.000				
Opkomst bevorderende activiteiten	-4.900				
Perspectiefnota 2024					
Verlenging Pilot Mantelzorgmakelaar	-36.630				
Munitax	-350.000				
Opbrengst bouwleges	355.000	217.000	217.000		
Kosten bouwleges	-150.000	-150.000	-150.000		
Nieuwbouw zwembad De Meerval	-75.000	-275.000			
Integrale aanpak bedrijven terrein Oost: Omgevingsplan Bedrijventerrein Wijchen Oost	-17.403	-40.000	-30.000		
Integrale aanpak bedrijventerrein Oost: Vergroenen bedrijventerrein	-50.000				
Onttrekking algemene reserve	820.000				
Begroting 2025					
Subsidie reclamebelasting Bijsterhuizen	-19.000				
Ondernemers Awards Wijchen verschuiving	7.500	-7.500	7.500	-7.500	
Uitgaven reisdocumenten	-30.000				
Externe juridische ondersteuning	-30.000	-30.000	0	0	
Tijdelijke huisvesting Kraaijenberg / Oudelaan	-22.500	-1.250	70.000		
Onderzoek kruispunt Randweg Noord - Schoenaker	-30.000				

Incidenteel meerjarenperspectief (x € 1)	2025	2026	2027	2028	2029
4 Padelbanen: Schaarweide en Grootven investeringsubsidie	-17.000				
De Blije Dries	-70.000				
MFA Noorderlicht	-25.000				
Onttrekking algemene reserve	217.492				
Programmarapportage mei 2025					
4.03 Jeugd egaliseringsreserve	464.000				
4.04 WMO egaliseringsreserve	-24.000				
Leges bouwvergunningen	-441.000				
Onderhoud gebouwen	-165.000				
Procesbegeleider Griffie	-111.000				
Werving en selectie nieuwe griffier	-22.000				
Overig	-4.000				
Perspectiefnota 2025					
<i>bestaand beleid</i>					
Munitax deelnemersbijdrage		-378.000			
Herstellen gevels MFA Suikerberg	-191.000				
Ecologisch onderzoek Kasteelgracht	-7.500				
Bestedingsruimte Integraal zorgakkoord	23.000	-23.000			
VMBO On Stage Regio Nijmegen		-5.000			
STORM aanpak		-11.000			
VTH beleid		-10.000			
Tijdelijke uitbreiding griffie en verlenging griffier 3 mnd		-79.500			
Padelbanen Haanenbergh		-17.000			
<i>Nieuw beleid</i>					
Leven met Water	-25.000				
Plan van aanpak bestaande wijken rondom het voorzieningshart Hart van Zuid		pm			
Ruimtelijk perspectief landschap Druten- Wijchen-Nijmegen-Heumen		-15.000			
Masterplan Das	-50.000	-50.000			
Externe ondersteuning implementatie beleidsplan openbare verlichting	-200.000				
Scouting Woezik verbouwing		-20.000			
Emilia van Nassau, historische roman		-20.000			
MFA Hart van Zuid					
Maatregelen hervormings-agenda jeugd		Pm	pm		
Voorbereiding hoogspanning station	-50.000	pm	pm	pm	
Speel-o-theek Mozaïek		-10.000	-10.000		
TOTAAL Incidenteel	-803.500	-1.142.490	27.000	-7.500	0

13. Reserves

In onderstaande tabel hebben we het verloop van de reserves weergegeven. Daarbij hebben we de eerste beoordeling gedaan of er reserves deels of in z'n geheel kunnen vrijvallen. De herhalen we bij het opmaken van de begroting.

Naam	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Algemene Reserve	25.441	27.739	27.222	27.161	27.161	27.161
BR: Legaat v. Cooth	160	160	160	160	160	160
BR: Stimuleringsfonds volkshuisv. Hoevelaken	82	82	82	82	82	82
BR: Beeldende kunst	30	30	30	30	30	30
BR: de stroming	0	0	0	0	0	0
BR: Eenmalige middelen	984	0	0	0	0	0
BR: Renovaties Sportvelden	821	1.203	1.525	1.921	2.153	2.153
BR: Dorpsontwikkelingsplannen	5	5	5	5	5	5
BR: Landschapsontwikkelingsplan (LOP)	365	327	317	292	290	290
BR: Duurzaamheidslening	458	458	458	458	458	458
BR: Groenvoorziening Loonse waard	45	45	45	45	45	45
BR: Groenpercelen Bijsterhuizen	150	150	150	150	150	150
BR: Duurzaamheid	587	587	587	587	587	587
BR: Startersleningen	110	110	110	110	110	110
BR: Vervangen speeltoestelling openbare speelpleinen	25	30	35	40	45	45
BR: Personeelsformatie (15 AZ 126a)	270	270	270	270	270	270
BR: Cultuurhistorie	20	0	0	0	0	0
BR: Integratie en participatie statushouders	334	332	330	328	326	326
BR: RSA Tennis	151	9	34	59	140	140
BR: Revolverend fonds duurzaamheid	105	105	105	105	105	105
BR: risicoreserve grote projecten	5.729	1.258	1.258	1.258	1.258	1.258
BR: calamiteiten maatschappelijke accommodaties	17	11	11	11	11	11
BR: Woonfonds bestaande wijken	500	500	500	500	500	500
BR Cultuur ontwikkelingsfonds	160	157	157	157	157	157
BR: Cultuur	73	52	52	52	52	52
ER: Actualiseren omgevingsplannen	58	40	0	0	0	0
ER: Gymmaterialen	416	384	344	311	402	402
ER: WMO	750	750	750	750	750	750
ER: WWB I-deel	0	0	0	0	0	0
ER: Verkiezingen	0	100	100	0	0	0
ER: Onderhoud Overige gebouwen	2.002	1.310	1.348	1.632	2.125	3.587
ER: gemeentelijke monumenten	157	157	157	157	157	157
ER: Egalisatiereserve tarieven hondenbelasting	0	0	0	0	0	0
ER: Jeugdwet	1.843	1.719	1.579	1.439	1.319	1.319
ER: Openbare verlichting	333	333	333	333	333	333
ER: wegen en civiele kunstwerken	1.307	1.307	1.120	1.120	1.120	1.120
ER: Groen	1.499	1.349	1.349	1.349	1.349	1.349
ER: Corona compensatie	0	0	0	0	0	0
ER: Exploitatiesaldo tijdelijke huisvesting Vluchtelingen	3.009	3.009	3.009	3.009	3.009	3.009
ER: Beschermd wonen	560	560	560	560	560	560
Afs.R: Brandweerkazerne	2.522	2.409	2.295	2.182	2.068	1.955
Afs.R: Kulturhus Bergharen	1.040	998	957	915	874	832
Afs.R: Gemeentewerf	609	582	555	529	502	475
Afs.R: Herhuisvesting Molenhuis	1	0	0	0	0	0

Naam	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Afs.R: MFA Huurlingsedam	300	289	279	268	257	246
Afs.R: Sportzaal achterlo	11	9	8	6	5	3
Afs.R: 3e Hockeyveld Campus Wijchen	331	310	289	269	248	227
Afs.R: Centrale Sporthal	5.140	4.953	4.766	4.580	4.393	4.206
Afs.R: Kunstgrasveld Diosa	293	263	234	205	175	146
Afs.R: Renovatie crossbaan Wycross	123	117	112	106	100	95
Afs.R: Gemeentekantoor	5.023	4.668	4.312	3.957	3.601	3.245
Afs.R: Verduurzaming Mozaiek	1.319	1.296	1.273	1.250	1.185	1.120
Afs.R: Automatische berekening	135	127	120	112	105	97
Afs.R: Leefbaarheid Hernen Bergharen	475	450	425	400	375	350
Afs.R. RSA	1.206	1.114	952	959	1.271	1.271
Afs.R. Oosterpark	254	239	224	209	193	178
Afs.R: Ventilatiesysteem Leemweg 121	40	37	33	30	27	23
Afs.R: Bouw parkeergarage TKWM	6.150	6.150	5.996	5.843	5.689	5.535
Afs.R: Pro College	200	195	195	190	185	180
Totaal bestemmingsreserves	48.287	41.105	39.895	39.290	39.311	39.704

Voorstel tot vrijvallen van reserves:

- Eenmalige middelen (€ 141k) v.w.b. extra middelen uit het gemeentefonds die langer dan twee jaar geparkeerd zijn voor een eventuele aanspraak daarop.
- Dorpsontwikkelingsplannen (€ 5k), het restant van deze reserve staat al jaren geparkeerd zonder enige aanspraak erop. Gezien het bedrag laten we de reserve vrijvallen en heffen we de reserve op.
- Personeelsformatie (€ 270k). We hebben het budget voor frictiekosten ingebracht bij de WDW, waar ook een reserve gevormd is hiervoor. Gezien de beperkte omvang van personeel dat achterblijft in Wijchen is deze reserve overbodig.

14. Samenvatting begrotingswijziging per programma

In onderstaande tabel zijn alle wijzigingen ten opzichte van de primitieve begroting 2025 per programma weergegeven. Bij iedere wijziging staat de verwijzing naar het raadsbesluit of de locatie in deze Perspectiefnota weergegeven. (Min is voordeel).

(Bedragen x € 1.000)

Programma	Omschrijving	2025	2026	2027	2028	2029
0	Actuele begroting 2025	87.122	82.331	85.055	88.400	89.555
0	4.01 Meicirculaire	1.666	4.920	5.003	2.091	2.572
0	4.01 Prijsindexatie	0	35	-139	-276	-251
0	4.05 Gemeenschappelijke regelingen	858	616	616	616	616
0	4.06 OZB inkomsten	455	519	522	551	565
0	4.09 Kapitaallasten	-35	-239	67	-79	163
0	4.10 structurele budgetmutaties	0	40	40	40	40
0	4.11 structureel programmarapportage	712	0	0	0	0
0	4.12 Vrijval inzet surplus algemene reserve	-1.000	0	0	0	0
0	5 incidenteel programmarapportage	-135	0	0	0	0
0	5 Incidentele mutaties	0	-458	0	0	0
TOTAAL PROGRAMMA 0		89.643	87.764	91.165	91.343	93.260
1	Actuele begroting 2025	-4.565	-4.725	-4.899	-5.083	-5.222
1	4.01 Prijsindexatie	0	6	-20	-23	-34
1	4.05 Gemeenschappelijke regelingen	19	-33	-33	-33	-33
1	4.11 structureel programmarapportage	3	0	0	0	0
1	5 incidenteel programmarapportage	0	0	0	0	0
1	5 Incidentele mutaties	0	-10	0	0	0
TOTAAL PROGRAMMA 1		-4.543	-4.762	-4.952	-5.139	-5.289
2	Actuele begroting 2025	-6.282	-5.932	-6.159	-6.647	-6.777
2	4.01 Prijsindexatie	0	-1	2	2	2
2	4.09 Kapitaallasten	334	240	67	-95	-93
2	4.10 structurele budgetmutaties	-22	-70	-70	-70	-70
2	4.11 structureel programmarapportage	1	0	0	0	0
2	4.13 structureel nieuw beleid	0	-3	-52	-52	-52
2	5 incidenteel programmarapportage	0	0	0	0	0
2	5 Incidenteel nieuw beleid	-200	0	0	0	0
TOTAAL PROGRAMMA 2		-6.169	-5.766	-6.212	-6.862	-6.990
3	Actuele begroting 2025	-840	-622	-625	-665	-660
3	4.01 Prijsindexatie	0	-1	-2	-3	-4
3	4.10 structurele budgetmutaties	0	100	100	100	100

Programma	Omschrijving	2025	2026	2027	2028	2029
3	4.11 structureel programmarapportage	2	0	0	0	0
3	4.13 structureel nieuw beleid	0	-18	-18	-18	-18
3	5 incidenteel programmarapportage	0	0	0	0	0
3	5 Incidentele mutaties	0	0	0	0	0
3	5 Incidenteel nieuw beleid	-25	-35	0	0	0
3	TOTAAL PROGRAMMA 3	-863	-576	-545	-586	-582
4	Actuele begroting 2025	-3.876	-4.672	-4.698	-5.428	-5.573
4	4.01 Prijsindexatie	0	-2	-3	-5	-6
4	4.09 Kapitaallasten	30	553	23	676	430
4	4.11 structureel programmarapportage	84	0	0	0	0
4	4.13 structureel nieuw beleid	-4	-13	-18	-18	-18
4	5 incidenteel programmarapportage	216	0	0	0	0
4	5 Incidentele mutaties	0	-5	0	0	0
4	TOTAAL PROGRAMMA 4	-3.550	-4.139	-4.696	-4.775	-5.167
5	Actuele begroting 2025	-11.504	-11.195	-11.087	-11.192	-11.120
5	4.01 Prijsindexatie	0	-22	-43	-77	-111
5	4.09 Kapitaallasten	40	-8	-8	-8	-7
5	4.10 structurele budgetmutaties	-149	-167	-176	-176	-181
5	4.11 structureel programmarapportage	-55	0	0	0	0
5	4.13 structureel nieuw beleid	0	-2	-21	-21	-21
5	5 incidenteel programmarapportage	0	0	0	0	0
5	5 Incidentele mutaties	-8	0	0	0	0
5	5 Incidenteel nieuw beleid	0	-10	-10	0	0
5	TOTAAL PROGRAMMA 5	-11.676	-11.404	-11.345	-11.474	-11.440
6	Actuele begroting 2025	-54.264	-53.474	-54.651	-55.622	-56.128
6	4.01 Meicirculaire	-381	-811	-282	292	317
6	4.01 Prijsindexatie	0	-1	-22	-53	-119
6	4.02 BUIG	-1.530	-581	-605	-633	-660
6	4.03 Jeugd	-464	-873	-857	-845	-867
6	4.04 Wmo	26	-99	-279	-294	-306
6	4.05 Gemeenschappelijke regelingen	607	101	-56	-92	147
6	4.09 Kapitaallasten	-24	0	0	0	-291
6	4.10 structurele budgetmutaties	109	365	311	208	12
6	4.11 structureel programmarapportage	-7	0	0	0	0
6	4.13 structureel nieuw beleid	0	-52	-52	-52	-52
6	5 incidenteel programmarapportage	57	0	0	0	0
6	5 Incidentele mutaties	-191	-28	0	0	0

Programma	Omschrijving	2025	2026	2027	2028	2029
6	5 Incidenteel nieuw beleid	0	-20	0	0	0
6	TOTAAL PROGRAMMA 6	-56.062	-55.473	-56.493	-57.091	-57.947
7	Actuele begroting 2025	-3.134	-2.948	-3.039	-3.112	-3.170
7	4.01 Prijsindexatie	0	1	-61	-113	-127
7	4.05 Gemeenschappelijke regelingen	364	9	9	9	9
7	4.09 Kapitaallasten	3	4	4	5	1
7	4.10 structurele budgetmutaties	0	-5	-5	-5	-5
7	4.11 structureel programmarapportage	11	0	0	0	0
7	5 incidenteel programmarapportage	0	0	0	0	0
7	5 Incidentele mutaties	23	-23	0	0	0
7	TOTAAL PROGRAMMA 7	-2.733	-2.962	-3.092	-3.216	-3.292
8	Actuele begroting 2025	-2.461	-1.556	-2.388	-2.710	-2.720
8	4.01 Meicirculaire	-249	0	0	0	0
8	4.01 Prijsindexatie	0	0	1	1	1
8	4.10 structurele budgetmutaties	-7	-7	-7	-7	-7
8	4.11 structureel programmarapportage	-19	0	0	0	0
8	5 incidenteel programmarapportage	-441	0	0	0	0
8	5 Incidenteel nieuw beleid	-100	-50	0	0	0
8	5 bouwgrond	41	-541	0	-5	0
8	TOTAAL PROGRAMMA 8	-3.236	-2.154	-2.394	-2.721	-2.726
	Afronding	-2	-1	-1	-2	-1
	TOTAAL PERSPECTIEFNOTA	810	526	1.434	-523	-174

